

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dekole 6 K. Kdo hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravljenštvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se depožilja do odgovredi. — Udje „Katoško-novočnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravljenštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaše primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine preste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Somišljeniki! Na delo za „Slov. Gospodarja“!

Na Dunaju so sklenili zavedni pristaši krščansko-socialne stranke, da bodo cel mesec oktober agitirali od hiše do hiše, od stanovanja do stanovanja za razširjanje katoliških časnikov. Učeni gospodje, delavci in obrtniki so te dni na delu za katoliško časopisje. **Že predten so priborili ti vrli možje nad 3000 novih naročnikov** za dunajske katoliške liste. Krščanski možje cesarskega Dunaja dobro vedo, da je v katoliškem duhu pisano časopisje najboljše orozje zoper naše nasprotnike. **Katoliški Slovenci, posnemajte katoliške Dunajčane!**

Z mnogih strani se nam poroča, da se še dobri veliko naših ljudi, ki bi se radi naročili na naš list, pa si ga same ne utegnijo ali pa ne znajo naročiti. Takim in enakim našim ljudem naj zopet priškočijo na pomoč naši somišljeniki ter nareče zanje „**Slov. Gospodarja**“. **Inda jin bo delo tem bolj olajšano, dovolimo vsekemu novemu naročniku, ki bo že sedal, pazičal „Slov. Gospodarja“ v znesku 4 kroške za leto 1914 da bo dobil še vse številke tečnjega leta zastonji. Naročnina 4 kroške, ki se poslje pred novim letom, se bo vsekemu novemu naročniku vpisala v dobro od novega leta naprej — tako, da bo dobil številke, ki se bodo izšle do novega leta, povrh. Kolikor prej si torej kdo na novo naroči naš list, tem več številk bodo dobili zastonji.**

Na delo tuj za naš list, da ga z pet razširimo med 4000 novih naročnikov, kadar lani.

,Beg iz stranke“.

Pred kratkim so se zbrali liberalni generali in podgenerali slovensko liberalne stranke v Celju in tamkaj so se tolažili tudi s tem, da slovensko ljudstvo beži iz Slovenske Kmečke Zvezze. Ta vest je prišla nenačoma in nepričakovano v javnost. Vse se je vprašalo: V katerem okraju beži ljudstvo iz Kmečke Zvezze, zakaj beži in kam beži? Da ne beži v liberalno stranko, je pač vsekemu znano, kajti ta stranka vedno bolj hira. Tudi vzroka, zakaj bi naj bežalo, ne more niti uganiti. To je skrivnost liberalnih voditeljev. In v katerem okraju se vrši beg iz stranke? Na to vprašanje smo pač izvedeli za točen odgovor, toda razloček je le ta, da se beg ne vrši iz naše stranke, ampak iz liberalne stranke v našo Slovensko Kmečko Zvezo. Zgodilo se je to v Ormoškem okraju.

V Ormoškem okrajnem zastopu so dosedaj gospodarili liberalci, imeli so v njem večino. Pretekli teden je bila nova volitev za Ormoški okrajni zastop. Slovenska Kmečka Zveza je stopila organizirana na plan ter zmagala v veleposestvu in v kmečkih občinah z vsemi svojimi kandidati. Liberalci so propadli, kajti pri njih se je izvršil „beg iz stranke“. Niti sladke obljube niti hude grožnje niso nič pomagale. Liberalni „voditelji“ so ostali sami, generali brez armade. Izid volitev v Ormoškem okraju je povzročil v liberalnih vrstah veliko potrost, v vrstah kmečke stranke pa veselje in navdušenje. Slava značajnim možem, ki so brez strahu in samozavestno sledili slovenski kmečki zastavi.

Govori se, — dosedaj, ko to pišemo, še nimamo dokazov v rokah — da bodo dali liberalci za Kmečko Zvezo po svoje odgovor. Preprečiti baje hočeo, da bi prišli kmetje do krmila v okrajnem zastopu. Središče, ki voli kot trg posebej, baje noče izvršiti volitve svojih zastopnikov za okrajni zastop. Na ta način se hoče povzročiti, da se okrajni zastop ne bo mogel sestaviti in delovati. V Ormoški okraj bi potem takem dobili komisarja. V boju med Slovenci in Nemci je bilo to orožje dosedaj znano, toda da bi bratje bratom, ki so drugega strankarskega naziranja, ne pustili do krmila v okrajnem zastopu, to je iznajdba liberalcev. Komisar v okrajnem zastopu bo gotovo zelo ljub Nemcem, Slovenci pa s komisarijatom ničesar ne pridobimo.

Ne imelo bi seveda nobenega uspeha, ako bi hoteli dajati liberalcem dobre nasvete. Vsaka stranka misli s svojo glavo. Toda poznamo slovensko kmečko ljudstvo in vemo, kako bo odgovorilo na najnovejši napad liberalcev na samoupravne pravice kmečkega ljudstva. Odgovorilo bo „z begom iz liberalne stranke“. Vsaka stvar ima torej tudi svoje dobre strani.

Štajerski deželni zbor.

V petek, dne 10. oktobra, se je sešel Štajerski deželni zbor in kratekemu zasedanju, v katerem se naj tako močne udarce, da so kar utihnili. Liberalci Reisenher je očital S. L. S., da je nasprotnica šole. Poslan-

ci Jarc, dr. Zajec, Jaklič in dr. Lampe so pa dokazali liberalcem, da je S. L. S. v par letih storila več za ljudsko izobrazbo in šolstvo kot liberalci celih 20 let. Posebno ostre besede so padale na liberalno učiteljstvo glede šolske vzgoje otrok. Liberalni poslanec Ribnikar se je v tej seji tako obnašal, da ga je zbornica izključila za 3 seje. Prav dobro je govoril glede na izboljšanje učiteljskih plač poslaneck met Drobnič, ko je rekel med drugim: „Mislim, da kot kmet in župan poznam ljudstvo. Naše ljudstvo je pošteno in večkrat se je že med ljudstvom govorilo, da je učiteljstvo res preslabo plačano, ali žalibog je težko pomagati. Ljudje, oziroma starši, ki dajo učiteljem svoj najdražji zaklad, svoje otročice, pravijo: „Mi smo pripravljeni dati, kar imamo, ampak učiteljstvo, kateremu izročamo svoje otroke, mora biti popolnoma ne-pokvarjeno in ne liberalno ter mora izpolnjevati svoje dolžnosti v vsakem oziru in nam dajati dober vzgled v vseh stvareh. (Veliko odobravanje in pritrjevanje.) Želim, da bi se učiteljstvo, ki je velikega pomena za naš narod, enkrat spometavalo, in vas zagotovljam, da bomo mi starši, kateri vam izročamo svoje otroke, radi dali, kar imamo.“ — Proračun se je nato sprejel v celoti kakor ga je predlagal deželnemu odboru. — V seji dne 9. t. m. se je obravnavalo razne manjše gospodarske zadeve. Posebno važna pa so določila lovskoga zakona, ki so se sprejela v tej seji. Po par. 56 je določeno, da se sme v občinah, v katerih se posebno neguje vinstvo, sadjarstvo in zelenjadarstvo, ako to sklene nadpolovična večina občinskih odbornikov, zanjec zatrepi. Zakon vsebuje še več manjših določb, katerih dajo občinam večjo pravico glede lova. Deželni zbor je v tej seji naročil deželnemu odboru, naj glede izvirjevanja brezobrestnih posojil vinogradnikom postopa najmileje in naj se roki vračanja posojil podaljšajo. Sklenilo se je tudi, da se pozove vlada, naj podpira ustanovitev nove župnije Šiška pri Ljubljani. — Dne 10. t. m. je sklenil deželni zbor, da se občina Sp. Šiška priklopí Ljubljani. Liberalci so hudo nasprotovali tej združitvi, ker se bojijo za svoje gospodstvo na Ljubljanskem magistratu. Zbornica je rešila, v tej seji vse predloženo ji delo, na kar je deželni glavar dr. Susteršič imel zaključni govor. Omenjal je, da je deželni zbor rešil zadnja leta mnogo zelo važnih in koristnih postav in naprav. Deželni glavar je med drugim omenil sledeče: „Zdi se mi, da je sedaj prišel čas, ko naj pridejo do besede volilci, da izreko svoje mnenje o dovršenem delu. Novemu deželnemu zboru bodi pridržano, da započeto delo nadaljuje v blagor naši domovini! Temu svojemu mnenju sem dal izraz na merodajnem mestu in mislim, da je bila današnja seja zadnja v tej pomembnejši zakonodajni dobi.“ Glavar in zbornica je zaklicala cesarju „živio“, na kar je bilo zasedanje deželnega zebra zaključeno. — Deželni zbor kranjski bo te dni razpuščen, ker mu začetkom 1. 1914 poteče njegova 6letna doba. Nove volitve se bodo vršile baje takoj po novem letu 1914.

— **Deželni zbori.** Poleg Štajerskega deželnega zebra zborujejo sedaj še goriški, nižjeavstrijski in pa solnograški. Zasedanje deželnih zborov bo trajalo le do 20. t. m., ker se 21. oktobra vrši že prva seja drž. zebra. Listi poročajo, da so se tuji stranke v tirolskem deželnem zboru pobotali ter se je posebno glede deželoborske volilne spremembe dosegel sporazum.

— **Koroški Slovenci.** Naši koroški bratje imajo dobro razvite organizacije. V političnem oziru so naši somišljeniki na Koroškem združeni v Katoliškem političnem in gospodarskem društvu, katero se že 23 let krepko bori za pravice koroških Slovencev. To društvo je Korošcem to, kar je nam Štajercem Slov. Kmečka Zveza. V četrtek, dne 30. oktobra, bo imelo Katoliško politično društvo v Celovcu svoj občni zbor, na katerem se bo poročalo o delovanju društva. Želimo, da bi vrlo delavno društvo vodilo naše koroške brate po poti zmage nad državnimi nasprotniki.

— **Napredek krščanske stranke na Dunaju.** 8. t. m. se je vršila nadomestna državnozborska volitev v drugem dunajskem okraju Leopoldstadt. Mandat je bil izpraznjen po umorjenem socialnodemokraškem poslanec Sumajerju. Volilni boj je bil silno ljt. Kandidat krščanskih socialcev, dr. Mataja, je dobil 7761 glasov, kandidat socialnih demokratov, Matija Elderš 5934, nemški slobodomislec Blasel 2535 in nemški nacionalec Hafner 467 glasov ter kandidat dunajskih Čehov pa 832 glasov. Treba je torej ožje volitve med

Politični ogled.

— Finančni minister Zaleski je že od lanske pomlad bolan, a je svoje posle kljub temu opravljal, sedaj pa zdravnik zahteva, da mora Zaleski popolnoma počivati. Zaleski je zato vložil prošnjo za odstop; ministrski predsednik Stürgkh je pa cesarju predlagal, da naj Zaleski ne odstopi, marveč da naj se mu dovoli dopust za nedoločen čas in da naj posle finančnega ministrstva vodi oddelni načelnik tajni svetnik dr. baron Engel pl. Mainfelden. Cesar je dne 8. t. m. z lastnoročnim pismom ugodil Stürgkhovemu predlogu.

— **Kranjski deželni zbor.** Ob koncu proračunske razprave so dobili liberalci od govornikov večne tako močne udarce, da so kar utihnili. Liberalci Reisenher je očital S. L. S., da je nasprotnica šole. Poslan-

krščanskim socialcem in socialnim demokratom. Ožja volitev se je vršila v tork, dne 14. oktobra. O izidu poročamo med najnovejšimi vestmi. Stevilo glasov krščanskih socialcev se je od zadnje državnozborske volitve v tem okraju pomnožilo za 400, število socialno-demokratičnih glasov pa je padlo za celih 1600.

Spor med Nemci. Mariborski nemški poslanec Wastian, znan nasprotnik Slovencev, je izstopil iz državnozborske nemškonarodne zveze. Kot povod njevega izstopa se smatra pismo načelnika nemškonalionalne zveze, dr. Groša, kateri je Wastiana poštene okaral, ker je ta na nekem zborovanju v Mariboru očital zvezzi, da drži z vladom in da ne skrbi dovolj za "stiskane" Nemce. Wastian je predsednik Südmarke, Grob pa načelnik nemškega Šulferajna. Kakor se vidi, se bodo Nemci še poštene zlasali.

Avstrijski poslanik v Petrogradu, grof Thurn-Valsassina se je odpovedal svoji službi. Na njegovo mesto je imenovan Madžar grof Scapary, ki je bil dosedaj oddelnik načelnik v zunanjem ministrstvu. Madžari zasedajo v naši državi vedno imenitnejše službe.

Mažarsko nasilje napram Slovakom. Ogrski ministrski predsednik Tisa, ki na Ogrskem brez obzirno zatira svobodo tiska, ter kruto preganja uradnike nemažarskih, posebno slovanskih listov, pripravlja nov boj proti Slovakom. Tisovi prigrajanči so si vzeli za pretvezo božjo pot Slovakov, Velehrad na Moravskem, ki jo proglašajo za velezdajo. Mažarski zagrizeni prete z novimi nasilstvi napram Slovakom in kanijo zlasti slovaška gospodarska podjetja ovirati. Tudi slovaški poslanec Juriga nima nič dobrega pričakovati, ker je vodil "velezdajalce", kakor imenujejo slovaške velehradske romarje, na Moravsko. Mažari iščejo vzrok, da bi sploh prepovedali romanje ogrskih Slovanov na Velehrad.

Ogrske umazanosti. Liberalni Mažari, ki so sedaj na vladnem krmilu, uporabljajo mnogokrat svojo moč v to, da se dajo od raznih židovskih bogatašev podkupiti v svoje strankarske namene. Tako očitajo sedaj bivšemu ministrskemu predsedniku Lukáču, da je od neke banke dobil za svojo strankarsko blagajno zopet 1½ milijona nagrade zato, da je smela banka ustanoviti neko igralnico. Tako delajo liberalci.

Nemški cesar na Dunaju. Listi poročajo, da obišče nemški cesar dne 23. t. m. našega prestolonaslednika na gradu Konopišt. Od tu se bo podal cesar Viljem, kakor zatrjujejo nemški listi, dne 26. oktobra na Dunaj na obisk cesarja Franca Jožefa, kar sicer pravtvo ni bilo v načrtu. Na Dunaju ostane samo 1 dan. — Poljski listi poročajo, da je Viljem povodom svojega zadnjega poseta v Sleziji, karbinskemu županu na njegovo izpoved, da je v karbinskem okraju le 1980 Nemcov proti 860 Čehom in 13.500 Poljakom, odgovoril z besedami: „No, potem pa morate dobro udariti na-nje!“ Poljski listi zahtevajo radi tega od Poljskega kluba v avstrijskem državnem zboru, naj stavi takoj v prvi seji poslanske zbornice vprašanje, če je dopustno, da tudi vladarji na avstrijskem ozemlju hujskajo Nemce na politična nasilstva proti Poljakom.

Bolgarski car na Ogrskem. Bolgarski car Ferdinand biva zdaj na svojih ogrskih posestvih v Hamos-Szepesu. Naročil je svojemu dvornemu maršalu razglasiti, da ne biva tu kot vladar, marveč kot zasebnik in da bi rad živel v miru. Ferdinand se je močno postaral, brada je osivela, pozna se mu, da ga je vojska hudo postarala. V Hamos-Szepesu misli ostati več časa. Poroča se tudi, da bo car Ferdinand imenoval prestolonaslednika Borisa za generalnega nadzornika bolgarske armade; njegov namestnik bo general Sawov.

Zmede na Balkanu. Srbi so albansko vstajo zadušili. Zasedli so ob albanski meji vse važnejše točke. Zadnje dni se je vršilo med albanskimi in srbsko-črnogorski četami več vročih bojev. Albanci so bili povsod poraženi. — Vojna nevarnost med Turčijo in Grško še ni odstranjena. Ob državi, kakor tudi Srbija in Bolgarija, še na novo oborožujejo.

Volilni boj na Italijanskem postaja vedno ostrejši. V Kataniji je nek liberalec ustrelil v prepiru moža, kateri je delil letake za kandidata, ki je katoličanom prijazen. V Milianu so se dne 12. t. m. socialni demokrati in liberalci do krvavega steplji. Nek rdečkar je odrezal svojemu liberalnemu nasprotniku nos. Katoličani pa se mirno pripravljajo na volilno borbo.

Rusija gradi nove bojne ladje. Ruska politika stremi za tem, da prekosi na morju moč Nemčije. Leto za letom se gradijo nove ladje. Sedaj pa je začela pomnoževati tudi svoje ladje v Črnom morju. Proračun, ki je bil predložen dumi (ruskemu državnemu zboru) dne 6. t. m., izkazuje rednih izdatkov za mornarico v znesku 250,397.540 rubljev; v primeru z lanskim letom več za 22,225.127 rubljev; polovica teh povišanih izdatkov se porabi za nadaljevanje gradnje novih ladij za černomorsko mornarico.

Obredni umor v Kijevu. Židje smatrajo umor nedoraslega kristjana, bodisi dečka ali mladenke, v svrhu svojih verskih obredov, za nekaj dopustnega in dovoljenega. Kadar se zgodi tak umor, vzbudi seveda vseobčno pozornost. Kristjani so ogroženi radi teh judovskih navad, judje pa skušajo grozen zločin svojega prenapetega verskega tovariša prikriti. Ker je svetovno časopisje po večini v judovskih rokah in ker imajo judje veliko denarja, se uporabi vsa sredstva, da bi se odvrnilo od judovstva ta barbarski maledž. Tako se godi tudi sedaj. V Kijevu na Ruskem se je zgodil dne 25. marca 1911 tak umor — zgode se ta-

ki umori navadno seveda samo tam, kjer prebivajo pravoverni Židje, to je v Galiciji ali na Ruskem —. Jud Mendel Beilis je obtožen, da je umoril kristjanskega dečka Andreja Juščinskega. Ubogemu dečku je prizadjal žid kakih 40 ran, da mu je še živemu kri počasi popolnoma iztekla. Deček je moral prestati grozne muke. Preiskava je bila zelo dolgotrajna in težava, ker so napeli judje vse sile, da bi zvalili krivdo na druge. Sedaj po več kot dveh letih je preiskava vendar zaključena in se vrši v Kijevu ravno v tem času sodna obravnavna, ki je preračunjena na več tednov. Židovsko časopisje celega sveta se še vedno ne prestano trudi, da bi bil Beilis oproščen. Že vnaprej se vrše po raznih mestih kot na Dunaju in v Pragi, judovska protestna zborovanja proti njegovi obsodbi. O izidu bomo poročali.

Angleži hočajo biti najmočnejši tudi v zraku. Znano je, da je Anglia na morju najmočnejša. Pred Angleži se tresejo posebno bahati Nemci. Kakor vse kaže, se bodo v prihodnji večji vojski vojskovali vojaki tudi po zraku. Angleška država je sklenila, da zgradi zračno brodovje iz raznih zrakoplovov in letal. Razni pomorski poveljniki so izjavili, da je bolje o-pustiti nekaj oboroženih križaric, in na mesto njih pa zgraditi več zrakoplovov.

Znameniti državniki na dalnjem Vzhodu. V Tokiju je umrl veliki japonski državnik knez Taro Katsura, kateri je s svojo pametno politiko največ pripomogel, da se je povzdignila Japonska do tako močne države. — Predsednik kitajske ljudovlade, Juanšikaj, kateri je bil pred tednom na novo izvoljen, se je brez kake posebne predizobrazbe povpel na tak vojno stopinjo. S pridnostjo je napredoval veden višje. Že s 23. letom je bil imenovan za cesarskega oblastnika v Söulju. Za podpredsednika ljudovlade je izvoljen Juanšikajev priatelj Liynauhung.

Grozen požar na morju.

Nad 100 oseb našlo smrt v morju.

Našim čitateljem je že gotovo v dobrem spominu grozna nesreča ladje Titanik, ki se je zgodila dne 14. aprila 1912 na Atlantskem oceanu. Dne 10. oktobra se je na morju med Evropo in Ameriko zgodila zopet velika nesreča, ki je zahtevala mnogo človeških žrtev.

Ra parniku Volturno, ki je plul iz Rotterdama na Nizozemskem v Novi Jork, je dne 10. t. m. dopoldne izbruhnil strašen požar, ki je ladjo popolnoma uničil. Kako je nastal požar, še ni pojasnjeno; najbrž ga je povzročila eksplozija. Goreti je začelo na sprednjem delu ladje. V par trenotnih se je valil iz ladje visok ognjen steber proti nebu. Na morju je ob istem času vladal velik vihar. Med potniki je nastal grozen strah. Vse je bežalo na zadnji del ladje. Mornarji so se trudili, ogenj omejiti, a ves trud je bil zaman. Še rešilnih čolnov, katerih je bilo dovolj, niso mogli spustiti v morje, ker je priprava za spuščanje čolnov tudi uničena. Kapitan ladje je poslal na vse strani po brezničnem brzjavu klice na pomoč.

Ladje hitijo na pomoč.

Prva je dobila brzjavko ladja Karmania. Ko je Karmania prejela breznične brzjavke parnika Volturno, je takoj odpula s polno paro na kraj nesreče. Nastavila je več kurjačev in plula kljub strašnemu viharju v največji hitrosti 20 vozlov. Parnik je dosegel do Volturna okoli poldne. Prednji del Volturna je bil popolnoma v ognju. Goreča ladja se je silno majala. Vijaki so se zamotali v vrvi, ki služijo za to, da spravijo čolne v vodo. Le nekaj čolnov je ostalo celih, ostali pa so se ob ladijskih straneh vsled silnega viharja popolnoma razbili in potniki z njimi vred potopili. Karmania se je zastonj trudila, da bi spravila kak čoln k Volturnu in je moralna pluti okrog goreče ladje v daljavi 100 metrov. Videlo se je, kako so se potniki prerivali na zadnjem delu ladje, skakali v morje, dočim so mornarji napenjali vse sile, da pogase ogenj.

Karmania ni bila edina, ki je Volturnu prihitela na pomoč. Pri vsej nesreči, ki je zadela Volturno, je imela namreč to veliko srečo, da je vozila v črti, v kateri vozi prav veliko ladij. Tako se je zgodilo, da je veliko parnikov sprejelo breznične klice Volturne. Če se ne bi bilo to zgodilo, bi bili vsi ljudje na ladji — bilo jih je do 700 — utonili. Poleg Karmanie je še 10 ladij prišlo na pomoč.

Dogodki na Volturru.

Ko se je pripeljala Karmania na pomoč, je vihar razburkal morje in preprečil, da se dva čolna nista mogla približati Volturnu. Nemogoče je tudi bilo, da bi bili napeli med parnikoma vrv. Med tem so z Volturna spustili v morje rešilne čolne. Komaj je pa čoln zapustil Volturno, da prevesla 150 metrov, ker tako blizu je bila Karmania, ko čoln valovi prekučnejo. Rešili so enega samega potnika, ki so ga potegnili na Karmanio, vse drugo je požrlo morje. Na obupno prošnjo potnikov so spustili z Volturna še en čoln v morje, a ga je tudi morje prekučnilo in so vsi utonili. Uttonilo je ob tej priliki do 80 oseb.

Med tem so parniki, ki so prihiteli na pomoč, obkolili goreče ladjo. Na tisoče ljudi je gledalo parnik in nesrečne ljudi na njej. Tudi potniki enajsterih parnikov, ki so obdajali goreče parnik Volturno, so preživeli strašne ure in so gledali strašen prizor. Potniki so bili na Volturru na zadnjem delu ladje. Kli-

cali so obupno na pomoč. Ženske in otroci so milo jekali. Strašen vihar je pa onemogočil, da bi se reže rešilo. Z daljnogledi so videli, kako so se potniki borili, da jih vzamejo v čolne. Ko so počili kotli, je nastala med potniki zmešnjava. Več oseb žena in otrok je bilo poteptanih. Več oseb je tudi zblazneno.

Kaj pripoveduje eden izmed rešenih?

Nemeč Trintepohl, ki se je rešil, je o požaru in dogodkih na nesrečni ladji poročal sledеče: V četrtek zjutraj se je naenkrat po ladji razlegalo znamenje, da je nastal ogenj. Potniki smo morali vstati iz postelj in odići na krov. Dalo se nam je rešilne pasove. Pripravovanje istih je trajalo delj časa. Reklo se nam je, da bo ogenj mogoče kmalu pogašen, a da je kapitan spoznal, da je dobro, ako si pripašemo rešilne pasove. Žensk in otrok sta se lotila strah in groza in začeli so milo plakati. Med tem se je ogenj širil vedno dolje in kmalu smo videli, da je notranjost ladje vsa v ognju. Proti 10. uri je bilo izdano povelje, naj se rešilni čolni spustijo v morje. Kapitan se je pri rešilnem delu obnašal občudovalno, ravno tako tudi častniki, ki so bili po večini Angleži. Z občalovanjem pa moram izjaviti, da se je moštvo, ki je obstojalo iz Nemcev in Belgijcev, obnašalo zelo nečastno. Ljudje so tekali po krovu kot znoreli sem in tje, a mornarji so postopali tako, kot bi se morali oni prvi rešiti. S tem se je nered in strah med potniki še povečal. Prvi častnik je poveljeval prvemu rešilnemu čolnu. Le žene in otroci bi se naj spustili v njega, a kljub temu je bil čoln napolnjen skoro s samimi mornarji. Ko so čoln spuščali v morje, se je z vso silo zadel ob ladjin bok ter se razbil na dvoje. Vsi ljudje, ki so se nahajali v čolnu, so se potopili. Za tem so skušali spustiti v morje še drugi čolni. Med tem ko je prvi stražnik vrzel nekaj živeža v čoln, je skočil on prvi v njega. Tudi v tem čolnu je bilo več moških kakor žensk. Morje je bilo v tem času zelo viharno. Spustili so še 3 druge čolne, a vse je bilo zmešano, vrvi so se potrgale in oni, ki so bili v čolnih, so padli v vodo, kjer so utonili. Druge vrvi so bile porezane, tako, da se noben čoln ni mogel več spustiti v morje. Ko je potem pripulila Karmania, smo si mislili: „Sedaj smo vse rešeni“. Kurjači in delavci so prišli med tem iz spodnjih prostorov in so se branili, iti zopet nazaj. Kapitan jih je z revolverjem v roki prisilil, da so se vrnili nazaj na svoje prostore. Pa ni trajalo dolgo, ko so morali delo popustiti, ker je prišel ogenj že do strojev. Ko se je Karmania približala, je zapovedal kapitan, naj stopijo žene z otroci na eno, in moški na drugo stran ladje. Končno je moral tudi kapitan zapustiti svoje poveljniško mesto, ker je bilo tam že preveč vroče. Žene so se jokale in smerjale obenem; zmedeo se jim je od razburjenja. Na krovu je postajalo vedno bolj vroče, a mi tega skoro opazili nismo.“ Ko se je Trintepohl pokazalo njegove čevlje, katerih podplati so bili do polovice sežgani, je reklo: „Jaz se na to ne morem spominjati. Bilo je tisti čas namreč strašno. Ko je ogenj predrl ladjin krov in so plameni že šwigali nad njim, so si možje in žene padli okrog vrata in glasno vpili, drugi so bili zopet celo tihi. Ko se je zgodila eksplozija, sem spoznal, da je bolje, če skočim v morje, ker sem dober plavač. Nek angleški potnik in pomorščak sta storila isto. Jaz sem skočil prvi in ona dva sta mi sledila. Potem pa nisem nobenega več videl. Plaval sem k nemški ladji, a nihče me ni opazil. Potem sem prišel v bližino Karmanie ter sem klical na pomoč. Svit metalca luči me je zadel še-le, ko sem že skoro eno uro blodil po morju. Kako so me rešili, se ne morem več spominjati.“

Konec goreče ladje.

Volturno je bil po zadnji eksploziji razdejan v 2 dela, nato se je pa ladja potopila. Volturno je plaval na morju še 20 ur potem, ko je izbruhnil požar. Ako bi ne bil divjal silovit veter severozahodnik in preprečil pomagati ladjam goreče Volturnu, bi bili potniki rešeni. Največ je ponesrečilo ljudi na rešilnih čolnih, ki so se bili prekučnili. Tudi potniki so pomagali gasiti. Usoda namreč je bila še-le zapečatenia, ko se je približal požar parnim kotlom. Takrat je bil parnik v pravem pomenu besede razdejan. Zelezni kosi so padali tudi na druge parnike, a takrat ni bil že noben človek več na parniku, ker je obdajalo Volturno 40 čolnov, ki so pobrali ljudi, ki so poskakali z gorečega parnika v morje. Ko se je parnik že potopil, so se rešilni čolni vrnili k svojim parnikom in nadaljevali vožnjo.

Novejša poročila pravijo, da se ponesrečena ladja najbrž ni popolnoma potopila, ampak da plavajo ostanki po morju. Radi tega obstoji nevarnost, da se kaka druga laja zadene ob njo. Angleška vlada je odposlala bojno ladjo Donegal, naj poišče ponesrečeni parnik Volturno in naj njegove ostanke popolnoma potonča.

Ponesrečeni potniki.

Po prvotnih poročilih se je ponesrečilo 236 potnikov in mornarjev, a 521 je bilo rešenih. Novejša poročila pa pravijo, da je rešenih 485 oseb, med temi 25 mornarjev, utonilo pa je 76 potnikov ter 86 mornarjev. Na Volturru so bili večinoma sami izseljenci, ki so šli iskat kruha v Ameriko. Največ je bilo Rusov, Poljakov in Rumunov, 180 Ogrov ter nekaj Nemcev. Rešilne ladje so odlpile z rešenimi na vse strani, bodisi v Evropo, bodisi v Ameriko. Žalostno pa je, da so se poizgubili in ločili na rešilnih ladjah sorodniki; marsikateri oče se je odpeljal recimo na Francosko, mati na Angleško, otroci pa zopet z drugo ladjo v Ameriko.

Nesreča izseljencev naj bo našemu ljudstvu v opomin, da prave sreče ni iskati v tujini, ampak doma.

Ladja Volturno.

Družba „Uranium-Linie“, katera je lastnica ponosrečene ladje, ni na bogve kako dobrem glasu. Skoro nobena država ni dovolila tej družbi prosto prodajanje prevoznih kart, ker so se pri vožnji na njenih ladjah prigodile potnikom često velike nerdenosti. Njene ladje so stare in majhne ter zelo počasi vozijo. S temi ladji se vozijo le revnejši sloji, židje iz Rusije in Poljskega ter včasih tudi slaboglasni ljudje. Volturno je star 36 let. Ladja je bila dolga 99 in široka 13 m, obsegala je 2396 ton (Titanik je imel 40.000 ton). Volturno je vozila le slabše tovorno blago in potnike. Poštenejši potniki so se ladje skrbno izogibali.

Otroci brez starišev.

Francoski parnik Turen je prelvcerašnjim priplul v francosko mesto Havr; na njegovem krovu je 62 rešenih s ponesrečenega Volturna. Nesrečni se skoraj niso dali prepričati, da so prišli na trdo zemljo. Med njimi je tudi 8 otrok, ki so bili rešeni brez starišev in ki v enomer s solzami kličejo po očetu in materi.

Kako je nastal ogenj.

Iz Novega Jorka se poroča, da je nastala nesreča radi nezadovoljnosti mornarjev, kateri so že delj časa zahtevali višje plače. Malo pred odhodom parnika je dobilo ravnateljstvo „Uranium“-družbe grozilno pismo, v katerem se je družbi naznanilo, da se bo ena njenih ladij začgala, če se zahteve mornarjev ne izpolnijo. Radi tega se sumi, da je Volturno žrtev zločinske roke nezadovoljnih mornarjev, ki so na zadnjem delu ladje začgali bombo ali pa peklenški stroj.

Zopet velika nesreča.

150 mrtvih.

V rudniku „Universal“ pri Kardifu na Angleskem se je zgodila v torek, dne 14. oktobra dopoldne velika eksplozija (razstrelba). V rovu, kjer so se vneli plini, se je isti čas nahajalo 700 delavcev. Pok eksplozie je bil tako silen, da se je ves rov zasul ter se je na površju porušilo več hiš. V rovu se je vnel požar, vsled katerega so bila rešilna dela zelo otežkočena. V torek do opoldne so potegnili iz rova 150 mrljev, ki so večinoma grozno ozgani in razmesarjeni, 327 rudarjev pa je bilo rešenih. Rešilna dela se nadaljujejo.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

19. nedelja: 23. po Binkoštih. Posvečenje cerkv; Peter Alk., sp. 20. pondeljek: Janez Kancijan, spozn.; Felicijan, mučenec. 21. torek: Uršula, devica; Hilarijan, opat. 22. sreda: Kordula, devica in mučenica; Marija Saloma. 23. četrtek: Severin, škof; Peter Pashazij, spozn. 24. petek: Rafael, nadanljek; Kristina, mučenica. 25. sobota: Krisant in Krišpin, mučenika; Bonifacij, papež.

* **Odlitkovanje.** Č. g. dr. Janez Jančič, župnik v Št. Petru v Savinjski dolini, je bil povodom posvetitve novega velikega oltarja imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetovalca.

* **Duhovniška vest.** Č. g. o. Benko Čirič, dosečaj kapucin v Marau-u, je sprejet v minoritski red ter je nastavljen za kaplana v Ptiju.

Iz poštne službe. Poštarica v Ločah, Julija Planker je dobila poštni urad Zg. Kungota.

* **Mohorjani!** Te dni se vam delijo knjige družbe sv. Mohorja. Naj vsak Mohorjan ob sprejemu knjig daruje vsaj 10 vin. za Slovensko Stražo. Gg. poverjeniki, opozorite ude na to. Slovenska Straža potrebuje nujne podpore.

* **Slovenska Straža** je imela pretečeno nedeljo na Jesenicah na Gorenjskem svoj občni zbor. Udeležba je bila zelo obilna. Iz poročil o delovanju društva posnamemo, da je imela Slovenska Straža v zadnjem poslovnem letu 90.528 K 75 vin. dohodkov, izdatkov pa 64.279 K 77 vin. Društveno premoženje znaša 51.115 K 47 vin. Največji dohodek je dala loterija, in sicer 35.616 K 85 vin. Iz Stajerskega je dobila Slovenska Straža 9.739 K 52 vin. dohodkov. Od svojega početka pa do sedaj je izdalо društvo v narodno-obrambne namene lepo sveto 89.748 K 33 vin. Za predsednika je bil zopet izvoljen državni in deželnji poslanec Janez, tudi ostali odbor je postal večinoma stari. Upamo, da bo Slovenska Straža v bodoči dobivala še več podpore pri rodoljubnih Slovencih in Slovenkah, da bo zmagla v polni meri vršiti potrebno delo v pomoč obmejnem Slovencem.

* **Koledar Slovenske Kmečke Zveze** je dotiskan in je zdaj pri knjigovezu. Razpošiljal se bodo naročnikom okrog 8. novembra. Kdor si ga naroči še do 1. novembra t. l. in pošlje obenem denar, ga dobi še vedno za 1 K. Pozneje bo stal koledar 1 K 50 vin. Opozarjam, da je to žepni koledar, ki ima poučno tvarino in obsega zapisnik za delavce, zapisnik za dohodke in stroške in okrog 50 listov praznega besedega papirja za zapiske. Vezan je v platno. — Somišljeniki, na delo še torej za svoj koledar, da se bodo udomačil v vsaki kmečki hiši!

* **Kako ljubijo v Nemčiji Avstrije.** Če pride Avstrije delat v Nemčijo, mora plačati, ker ni nemški državljan, po 5 mark za legitimacijo. Potem pa mora plačati še vsakega četrt leta davek, ki je

odmerjen po zasluzku. Italijani pa plačujejo v Nemčiji za legitimacijo le po 2 marki 50 pfenigov. Če pridejo Italijani delat v Avstrijo, pa ne plačajo nobenega davka. A vedno odnašajo iz iste Avstrije, katero doma vedno kolnejo, laški zidarji milijone.

* **Socialni demokratje in vera.** Ze otrokom, ki obiskujejo šolo, je znano, da so socialni demokratje poleg liberalcev najstrupenejši nasprotniki vere. To so že opetovano dokazali. Letos so imeli, in sicer pred kratkim, rdečkarji strankarski shod v Jeni na Nemškem. Ob sklepku shoda so imeli posebno zborovanje, na katerem so sklenili pozvati sodruge, naj prično izstopati iz katoliške cerkve. In res so se še isti večer priglasili 103 sodrugi. In potem se drznejo lagati rdečkarji po svojem časopisu, da jim je vera zasebna stvar posameznika. Če pa delavec obiskuje cerkev in prejema sv. zakramento, nima miru pred temi brezverci. V naših krajinah je še mnogo poštenih, katoliško mislečih delavcev samo zaradi tega pri socialnih demokratih, ker so tudi drugi zraven. Dandanes velja pravilo: Za katoliškega delavca v socialni demokraciji ni prostora!

* **Dobrote v tujini.** Pred 14 dnevi je pripeljal parnik v Trst 1800 izseljencev, ki so se vrnili iz obljubljene dežele onkraj morja. Kakšna obljubljena dežela pa je to, spričuje dejstvo, da je bilo med temi izseljenici 500 pohabljenih, ki so pustili svoje zdravje v Ameriki. To je povedal mož iz Mekinj na Gorenjsdem. Poln upanja se je podal v Ameriko, a s polomljennimi udi je komaj živ došpel na svoj dom. Zares, ljudje dejejo slepo v nesrečo, kakor ponočne veče v ogenj. — Ljudje božji, ostajate doma ter ne nosite v tujino svojega zdravja naprodaj! — Kakor poročajo listi iz Nemčije, so rudniki na Nemškem, posebno na Vestfalskem, vsled slabe kupčije in velike zaloge odpustili zelo veliko delavcev. Glasom poročil ne bodo sprejemali sedaj priseljencev še takoj kmalu, ker je tamošnjih delavcev še na tisoče brez dela. Svarimo torej ujutro naše ljudi, da se ne izseljujejo na Vestfalsko in sploh v rudnike na Nemškem, ker ne bodo dobili dela!

* **Pismo iz Amerike.** Milwaukee Wis. dne 20. sept. Ker nas „Slovenski Gospodar“ obiskuješ kot dober prijatelj iz stare domovine in te vselej z veseljem pričakujemo, sprejmi tudi ti od nas par vrst. Naše mesto leži ob velikem Mišiganskem jezeru in ima blizu pol milijona prebivalcev. Tu je naseljenih več tisoč Slovencev in drugih Jugoslovanov. Veliko je Poljakov, Čehov in Nemcev. Mesto ima velikansko industrijo z različnimi tvornicami, kjer je zaposlenih na tisoče ljudi. Kako je tu močen katoliški živelj, se je videlo ob času katoliške konvencije ali zborovanja katoliških društev od 10. do 14. avgusta. V nedeljo, dne 10. avgusta, so imela katoliška društva slovesen obhod ali procesijo po mestu; korakala so z desetimi gozbami, in sicer eno uro mimo enega mesta. Naštelo se je mož v obhodu čez 15 tisoč in gledalcev čez 100 tisoč. Slavnosti se je udeležilo tudi dvoje slovenskih društev s svojimi slovenskimi znaki. Vse znance in prijatelje iskreno pozdravlja Fr. P. rojak od Sv. Trojice v Slov. gor.

* **Koliko romarskih vlakov prihaja v Lurd.** V 1. 1912. je došlo v Lurd 449 posebnih vlakov. Razdele se tako: Na Francosko 316, Belgijo 36, Laško 22, Špansko 20, Nemčijo 23, Slico 12, Avstrijo in Angleško po 4, Holandsko 3, Ogrsko 2 in Luksemburško 1. Ti romarji, došli s temi vlaki, so bili: 200.969 Francov, 49.369 pa jih je pripadalo drugim narodnostim, 65.000 sv. maš se je bralo in 791.000 sv. obhajil podleilo. 560 zdravnikov se je zglastilo v pisarni, kjer se prijavljajo čudežno ozdravljeni romarji.

* **Strah stajerskih Nemcev.** Nemški lovci nimašjo sreče. Do danes se še med njimi ni našel oni srečni in korajžni človek, ki bi zverino, katera Nemcem še vedno mori živilo, ustrelil.

* **Kolera se zopet širi.** V Bosni je na novo oblelo 12, na Ogrskem 17 in na Hrvatskem 9 oseb.

* **Polečalski tečaji** v domobrancih garnizijah. Domobranci ministrstvo bo uvelio v letošnjem vojaškem letu v vseh garnizijah, če se priglasi dovolj udeležencev in bodo učitelji na razpolaganje, poljedelske tečaje za moštvo.

* **Bik za 36.000 mark.** Da se lepi konji, zlasti pa žrebci, včasih izredno dragi plačujejo, je pač splošno znano dejstvo, a pri goveji živili je kakšna izredno visoka cena nekaj neveradnega. Tako neveradna cena je bila nedavno tega odšteta za plemenitega bika v državi Kolumbija v Ameriki. Omenjeni bik ni veljal nič manj nego 36.000 mark, ki je pa tudi najlepša žival, kar jih je bilo na veliki goveji razstavi, ki so jo priredili bogati amerikanski živinoreje.

* **Tržno poročilo.** Trgovska poročila glede usnja kažejo v zadnjem času strahovito zvišanje cen. V zadnjih 10. letih so se cene za usnje potrojile. Nekaj so krive temu zadnje vojske, nekaj pomanjkanje živine in surovih kož, nekaj baje tudi kitajska država, ker mora sedaj po vladnem določilu vsak nositi usnjate čevlje. Naj bo vzrok že ta ali ta, dejstvo je, da so cene usnju in usnjatim izdelkom splošno zelo poškodile, kar pač najbolj čuti oni, ki mora čevlje kupiti. Tolazba je edino ta, da to ni le pri nas, ampak splošno po celiem svetu. — Med lastniki avstrijskih cementnih tovarn je prišlo do nesoglasja in najbrž se cementni kartel razide, na kar bi nastala konkurenca, ki bi cement pocenila. Listi že poročajo, da se bo z novim letom cena cementu znižala za 1 K pri 100 kg. — Sadje ima letos zadovoljivo ceno. Za jabolka se sedaj plačuje od 18–30 vin. za kilogram, za žlahtne

hruške pa celo 24–36 vin. — Vinotržci še vedno vstrajajo pri cenah, ki smo jih omenjali v zadnji številki. Vinoreci! Ne prenaglite se! Na spomlad bodo cene vinu gotovo boljše. — Cena živini po malem napreduje. Posebno cene svinjam se močno dvigajo.

* **Gradeo.** Slov. kat. izobraževalno društvo „Kres“ v Gradcu vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 26. oktobra v dvorani restavracije „Goldener Stern“, Sparbersbachgasse 65 z zelo vsakovrstnim vsporedom. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Slovenci in Slovenke vse na krov!

* **Zivinorejski tečaj.** Na deželni sadarski in vinarski šoli v Mariboru se vrši od 17. do 23. novembra t. l. tečaj za rejo živine. Natančnejše je v inseratu.

Mariborski okraj.

* **Maribor.** Okrajno glavarstvo razglaša, da je stopil za celo mariborsko okrajno glavarstvo zopet v veljavo pasji kontumac. Pri Slovenski Bistrici so baje ustrelili nekega psa, pri katerem se je pokazala steklina. Čudno je, da mariborsko okrajno glavarstvo v navodilu na župane poziva lovec, naj vse prost po polju tekajoče mačke in pse brez nagobčnikov postreljijo. Ali naj kmet tudi mačkom preskrbi nagobčnike? Ta poziv je kakor nalašč dobrodošel za lovece.

* **Sp. Gasteraj.** Dne 20. t. m. se bodo vršile zopet nove občinske volitve. Volilci! Ne dajte se premotiti od ljudi, kateri so s svojim ravnanjem povzročili nepotrebne stroške za nove občinske volitve, najmanj pa od nekaterih cincarjev, kateri si domisljajo, da so pristaši Slovenske Kmečke Zveze, pri vsakih volitvah pa pohlepyo capljajo za štajerčijanci. Vsak, kdor ima kaj smisla za blagor občine, bo na dan volitve oddal svoj glas možem, katere nam priporočajo pristaši Slovenske Kmečke Zveze. Zmaga mora biti naša!

* **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Tukaj se je pretekli teden zastrupila in umrla, previdena s sv. zakramenti, 25letna mladenka Ivanka Pivec. Vsa leta je pomagala pri naših naročnih prireditvah. Bila je izvrstna igralka, pevka in tudi pri tamburaših je bila med prvimi. Dobra in pridna je bila do zadnjega časa. Nihče ni vedel o njej nič slabega, pa vsak jo je rad imel zavoljo njene ponižnosti in prijaznosti. Letošnje poletje pa jo je neki ničvrednež od Sv. Trojice, Štajerčijanski fant, pretepač, ponočnjak, vjel v svoje mreže in jo vsled tega gnal v rano smrt. Vse jo obžaluje! Krivda ni toliko na njeni strani, kakor na ničvrednem zapeljivcu in nekoliko tudi na materi, ki je za prepovedano znanje vedela, pa ga ni po dolžnosti preprečila. Bog bodi Ivanka milostljiv in v miru naj počiva v zgodnjem grobu.

* **Sv. Benedikt** v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. septembra, so se v Zagajskem vrhu na paši sprli otroci slovenskega kmeta Ješovnika v nemškem njegovem sosedu Hödl-a. Vsled tega sta kmalu nato prisla v prepri Ješovnik in Hödl večji sin, katera oba po kakih 17 let, pri čemur je Hödl Ješovnika sunil z nožem v prsi in mu ranil tudi pljuča. Hödla, o katerem je njegov oče sam rekel: Der Luisl, der wird erst a Gauner werden (Lojzek, ta še bo postal prav nepridiprav), so orožniki odgnali pod ključ, Ješovnik pa težko bolan leži doma. — V sredo, dne 1. oktobra, so se zopet v Trsteniku fantje-ponočnjaki med seboj skavalsi, pri čemur je neki Ljubec iz Ihovskega vrha Petra Kavčič, ki je bil sicer že pri več pretepih dejansko zaposlen, občutno ranil na vratu in licu ter mu odrezal celo kos ušesa. Pravijo, da mu bodo mesto odrezanega kosa prišli kos zajčjega ušesa.

* **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Glasom poročila graške „Tagespošte“ je bil tukajšnji krčmar in lesotrezec Jakob Novak dne 4. t. m. v Mariboru obsojen zaradi kride na en teden zapora. Dolgov je naredil čez 179.000 K, premoženja pa ima samo 85.000 kron! Njegovo krčmo nazivljejo nemčurji „Unser deutsches Heim.“ Tam imata Sangerbund in Turnverein svoje veselice. Tam je shranjen tudi nemški Vorschuss- und Spar-Verein. Tam se zbirajo tudi vsi zagrizeni nemčurji, ki so pogoreli s svojo zlobno tožbo proti Karolu Brezozniku.

* **Makole.** Dolgo časa že prebiram našega Ijubega „Slovenskega Gospodarja“ in zasledujem gibanje slovenske mladine na Spodnjem Štajerskem. Pov sod isto navdušenje, isto koprnenje po izobrazbi! Kaj pa pri nas? Z eno besedo, nič! Imamo Izobraževalno društvo, imamo Mladeniško Zvezo, imamo Dekliško Zvezo, da, celo telovadni odsek Orel smo si ustanovili! A če kdaj pregleduje naše časnike, ne najde nikjer imena našega slavnega trga, kakor bi pri nas spali, kdo ve, kako trdno spanje. Res je, spimo. Mladeniška in Dekliška Zveza sklicata vsakoletni občni zbor (včasih niti tega ne) in konec je vsega. Podružnica Slovenske Straže pa niti tega ne! Da bi pobiral kdo vsakoletno prispevke udov, mi je popolnoma neznano. Izobraževalno društvo priredi enkrat ali dvakrat na leto kakšno veselico in misli, da je rešilo svojo čast. In Orel? Bolje, da molčim! Vprašajmo se, kaj je temu vzrok? Mogoče pomanjkanje navdušenja in sploh smisla za kaj takega pri naših fantih in dekleh? Nikakor ne! Ampak vzrok temu je

m Sv. Magdalena. V nedeljo, dne 19. oktobra popoldne po večernicah ima zopet zborovanje podružnica Slov. Straže v društveni sobi, Tržaška cesta št. 15. Zaupniki! Priporočajte posod med znanci naše društva in skrbite, da nas bo zbrani obilno število.

m Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 19. oktobra prirediti naše Slov. kat. izobraževalno društvo v prostorih gostilne Sauperl na Limbuški cesti večje veselico z vinsko trgovijo in drugimi zabavami.

m Sv. Lovrenz nad Mariborom. Ustanovni shod tukajšnje Dekliške Zveze se vrši dne 19. t. m. Ob 7. uri sv. maša in pridiga našega priljubljenega organizatorja preč. g. dr. Hohnjeca. Popoldne po večernicah v mežuariji shod po sledenem sporedru: Govor vlč. g. Hohnjeca, štiri deklamacije, govor članice Dekliške Zveze in razprava o narodni noši. Dekleta, stariši, dekliške organizacije sosednjih župnij in drugi prijatelji mladine pridite!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Deželna osrednja trtnica, ki je bila sedaj na tukajšnjem mestnem zemljišču, se prestavi v Zrkovce pri Mariboru.

p Ptuj. „Štajerc“ razglaša, da je šel Linhart na dopust. Domneva se, da vodi namesto njega sedaj uredništvo učitelj Kramberger, kateri je bil že dosega velik prijatelj Linharta in „Štajerca“.

p Pragarsko. Časniki so poročali, da se bo kolodvor razširil. Bil bi res že čas. Že pred leti smo opozarjali na za potnike neznosne razmere na Pragarskem. Za potnike III. razreda dosedaj še ni nobene čakalnice. Morajo postajati zunaj na hodniku (peronu), ako niso ravno prijatelji dima in gostilniškega trušča. Dostikrat je zato neznosna stiska in so potniki izpostavljeni vetru, dežu, dimu itd. In čakati je treba vsled neugodnih zvez po več ur. Za bolnike, slabotne ženske, matere z otroci itd. je bilo čakanje nekaj neznosnega. Pljuvati prepovedujejo iz zdravstvenih ozirov, to zdravju in naravnosti veliko bolj škodljivo malomarnost južne železnice pa tozadevne oblasti mirno dopuščajo! Pamet in potreba obenem zahtevata, da se napravijo vsaj dvojezični napisi, saj se mnogo tisoč delavcev in drugih vozi skozi Pragarsko, ki ne razumejo ničesar razven hrvaščine in slovenščine. Bomo videli, kaj bo imelo več veljave pri južni železnici: ali nemška oholost, ali pamet, pravica in potreba!

p Polenšak. Tukajšnja posojilnica, ki jo vodijo veliki liberalni „narodnjaki“, je včlanjena v nemški graški zvezi. Ob enem so pa ti veljaki tudi ljubljenci ptujskega „Štajerca“.

p Polenšak. Dobili smo zopet knjige Družbe sv. Mohorja. Spomnimo se naših milih slovenskih bratov ob jezikovni meji, katere naš kleti narodni in verski sovražnik tira iz rođne grude in jih usužnjuje. Nikar ne recimo: „Kaj nas to briga“; ko bo sovražnik z njimi gotov, pričemo mi na vrsto. S tem, da pri prejemu knjig darujemo Slovenski Straži v korist obmejnega Slovencem mal dar, pokažimo, da smo katoliško-narodni Polenšani, ne pa štajerčljanci, kakršne nas hočejo kazati javnosti naši pritepeni štajerčljanski hujškači.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Iz Rožne doline pri Ljubljani nam poročajo: Umrl je dne 11. t. m. Anton Bežjak iz Sakušaka, župnija Sv. Lovrenc v Slov. g. v 67. letu svoje starosti. Bival je pri svojih sinovih v Rožni dolini pri Ljubljani. Rajni je bil oče g. Martina Bežjak, železničarja v pokolu. N. v m. p.!

p Sv. Andraž v Slov. gor. Kakor se sliši pov sod jok liberalcev za pokojno „Slogo“, tako toči tudi solze naše učiteljstvo pri Sv. Andražu za tem zlatim zakladom. Pa ne samo učiteljstvo, ampak tudi nekaj drugih liberalčkov trpi velikansko škodo, posebno naše Bralno društvo, ki je bilo pod vodstvom našega učiteljstva, je začelo zelo hirati, ker je njegova glavna luč ugasnila. Med drugimi se še posebno solzi takoj imenovani Nacek, ki bo še sedaj drugega varuha moral imeti! Saj se je sam izrazil že večkrat tako: „Se dej ne pomaga nič drugega, kakor oprjeti se moramo vsi „Narodnega Lista“, ako hočemo varno živeti!“ — Torej imenitna misel! Kaj ne? Kaj več bom drugič omenil, ako ne bodo naši liberalčki od žalosti prej mrli.

p Iz Ormožkih goric. Pred kratkim je neki, nam dobro znani dopisnik iz našega okraja dal zopet duška svoji jezi v „Narodnem Listu“. Pod naslovom: „Kmečke pijavke“ udriha po duhovnikih, češ, kako da izsesavajo ljudstvo. Toda počasi g. dopisnik! Iz celega dopisa se vidi, da ste pač precej „enostransko“ izobraženi, kar Vam pa ni zameriti, saj noben človek vsega ne ve. Zato pa vem, da mi boste hvaležni, če Vaš dopis nekoliko izpopolnim. Vi pravite, da duhovniki najbolj izžemajo ljudstvo. Duhovnikov pa je v celem okraju 13. V Ormožu pa so 3 advokati in 1 notar. In ti 4 zaslужijo na leto več kot vseh 13 duhovnikov. Samo eden duhovnik pa stori na leto gotovo toliko za ljudstvo kot ti 4 advokatje. Potem pridejo v okraju brezstevilne krème in pa šnopsarije v poštev. Te so krive, da bode ljudstvo duševno in telesno popolnoma propadlo, če se temu na kak način ne odpomore. Koliko lepih posestov so v tem kraju že razne pijavke požrle! Te šnopsarije so pa izključno v rokah tistih ljudi, ki prisegajo na „Narodni List“, katerega strani polnite Vi s proizvodi svoje bolne domišljije. — Čudno se mi zdi, da ste na te pijavke pozabili, ki imate čisto blizu eno tako pijavko, ki strašno gospodari v Vaši okolici. In sedaj se še potrudite tje do hrvaško-ogrskih meje. Tam je nekdaj jako cvetela neka gotova „obrt“. Seveda se tudi sedaj prospeva, samo, da so oblasti tem čednim „obrtnikom“ malo pogledale na prste. Sedaj razvijajo svoje delovanje onstran meje. Le povprašajte enkrat, boste že izvedeli, saj so vaši zvesti somišljeniki. — S tem sem Vaš dopis izpolnil. Seveda pa nikakor ne mislim, da bi Vi mo-

rebiti nalašč kaj takega zamolčali. Saj ste daleč na okoli znani kot „resnicoljben in nepristranski“ mož, zatorej ni od Vas pričakovati kaj takega. Samo to Vam še povem, da so liberalni gospodje in gostilničarji že marsikaterega kmeta spravili iz posestva, duhovniki pa še nobenega. Če pa hočete, da Vam s številkami dokazem, se pa blagovolite še oglasiti. Tako sem Vam dokazal, da Vam ni za stvar, ampak samo za to, da obrekujete in lažete. Da imajo duhovniki pri ljudstvu upliv, Vi pa nobenega več, to Vam ne da spati. Grdo pa je za olikanega človeka, če pljuva o krog sebe kot kar zarobljen Madžar.

p Iz Ormožkega okraja. V našem okraju je sedaj strt način brezobzirne in krivične politike vsemogačnih liberalcev, kajti pri volitvah v okrajni zastop je zmagala naša stranka z vsemi kandidati iz veleposestva in iz skupine kmečkih občin. V sredo, dne 8. oktobra, je volilo veleposestvo. Liberalci so napeli vse sile, da zmagajo. Najbolj so skušali begati naše volilce s tem, da so razpoložili neke letake, v katerih so vabili naše na sestanek radi tega, ker so bile razpisane volitve ob 8. uri zjutraj. Toda naši se niso dali premotiti. Tako po sedmi uri so se zbrali na dočlenem prostoru in skupno so potem odkorakali k volitvi — k zmagi. Čast našim možem, ki so stali kakor žid. — V soboto, dne 11. t. m., je bil še hujši boj. Liberalni agenti so švigli na cestah gor in dol, da polovijo kolikor mogoče naših pristašev, kajti svojih istak niso imeli. Begali so naše volilce s tem, da bode prišeli okrajni komisar, ker Središčani v slučaju kmečke zmage ne bodo hoteli voliti svojih zastopnikov. Toda tudi to sredstvo ni izdal. Zato so obljubljali volilcem, da se bodo takoj zgradile vse zaželjene ceste, na katere čaka ljudstvo že leta in leta in da se jim izpolni vsaka želja. Toda naši možem so rekli: Prepozno je zdaj, gospodje, kajti sedaj si bomo že sami gospodarili. — In liberalci so propadli na celi črti. Čast našim volilcem. Bodoči okrajni zastop bo štel 16 pristašev Slovenske Kmečke Zveze, 7 liberalcev in 9 „Nemcev“. Zmaga je naša in ljudstvo se je oddahnilo, kajti katoliško-narodni Slovenci stopajo na plan. Zasijala je zora novega gospodarskega življenja.

p Ormož. Pri volitvi kmečkih občin v okrajni zastop v Ormožu so zmagali vsi kandidati S. K. Z. s 35—57 glasovi. Liberalni kandidati so dobili 18—22 glasov. Vsled naše zmage v veleposestvu so napeli nasprotniki vse sile, da bi dobili vsaj kmečke občine v svoje roke, a bil je ves njihov trud zaman. Izvoljeni so: Meško Anton, pos. in deželni poslanec; Jožef Munda, župan; Kuharji Florijan, pos. in bivši župan; Vraz Franc, župan; Janežič Anton, župan; A. Borko, župan; Kunst Matija, pos. in Korpar Tomaž, načelnik Ormožke posojilnice. Slava zavednim možem, Bog jih živi! Veleposestvo: Hanželič Franc, posestnik in župan na Hardku pri Ormožu; Meško Jožef, župnik pri Sv. Miklavžu; Košar Robert, velepos., Sv. Bolfank; Munda Anton, veleposestnik v Bratonečah; Horvat Jenez, veleposestnik v Cvetkovcih; Iršič Henrik, župan in velepos. v Sodencih; Muhič Andrej, veleposestnik v Cvetkovcih, in Dovečar Vid, veleposestnik v Sodencih. V skupini obrti in industrije so bili izzrebani 4 Slovenci in 4 Nemci-volilci. Liberalce je pri volitvi kmečkih občin vodil pošt in krčmar Škrlec od Sv. Tomaža. Navdušenje volilcev S. K. Z. je velikansko.

p Ormož. Vinska trgatev se tudi pri nas v Ljutomerskih goricah povsod začenja. Mošt ima 17—18% in po nekaterih krajih, kjer je grozdje posebno lepo dozorelo, tudi več. Kakor se kaže, ne bo letosni pridelek nič slabši kot letnik 1911, pač pa se skoro povsod za polovico manje napreša, kot se je v začetku trgatev pričakovalo. Vinski mošt se plačuje te dni od 20 do 52 vin. liter. Pozneje pa bo imel letosni pridelek gotovo boljšo ceno. Gostilničarji, ki želite dobro in pristno ljutomersko kapljico, potrudite se pravočasno v Ljutomerske gorice ali pa pišite na Ormožko posojilnico, ki vam da drage volje potrebna pojasnila.

b Obrež pri Središču. Volitve v okrajni zastop so tako izpadle, da sta cela dva obrežka najprijetnejša liberalca prišla ob svoje šarže, in to po krvidi „klerikalcev“, ki niso hoteli nič upoštevati njune prijaznosti ob času volitev. Ti prešmencani „klerikalci“ so bili tako trdorsčni, da so celo našemu „očetu županu“ brez usmiljenja odrezali zvezde. Izguba je pred vsem velika. Zdaj ju je videti, kako s povešenima glavama in s klobukom na očeh premisljujeta svojo žalostno usodo. Oče župan se še nekolikor tolaži z županskim stolcem, ki mu je še ostal. Opomnimo se naše obreške liberalčke, da je zdaj priložnost, porabiti smodnik, ki je mogoče ostal še od občinskih volitev. Pemetno bi bilo, če bi tudi zdaj dali svetu na znanje svojo usodo, morda bi vas kdo pomiloval. Dovoljenje za strešjanje imate še bržkone od spomladi. Ob času občinskih volitev ste pisali v „Narodnem Listu“, da so obreške volitve velikega pomena za bodočo volitev v okrajni zastop. Res, prav ste imeli. Ta volitev pa je predpodoba bodoče občinske volitve za občino Obrež. Živelja K. Z.! Živelji njeni pristaši!

p Središče. Nedeljsko sokolsko prireditev, vinski trgatev s plesom, ki je bila nad pričakovanje klaverna, so središča dekleta popolnoma prezrla. Niti ene ni bilo. Čast jim! Plesale so stare kosti. V prvi vrsti gospa iz Slosarjeve ulice, ki je pri tej priložnosti sokolsko idejo v Središču izdatno povzdignila. Slava ji!

p Sv. Florijan ob Boču pošlje letos 8 svojih fantov služit vojake. Ali ni to častno za tako majhno župnijo? Celi Rogatec pa — 1. In kako lepo so se le-

tos naši fantje od nas poslovili! Najeli so si sv. mašo in vsi do enega prejeli sv. zakramento. Čast jim in srečni bili in srečni in pridni se vrnili! — Od naših svetovno znanih občinskih volitev poročamo prihodnjič in od našega gromovnika preko Savce, ki ne prestano ruje in se tožari ter rekurira na vse strani in na vse pretege, Vam bomo v kratkem sporočili tudi nekaj zanimivosti. Mera potrežljivosti je do vrha napolnjena. Mir hočemo in kdor ga kali, je naš sovražnik. — Faran.

p Ptuj. Kmet. bralno društvo v Krčevini pri Ptiju ima v nedeljo dne 19. oktobra, popoldne po večernicah svoj redni letni občni zbor v posojilniških prostorih (minoritski samostan). Mladina in odrasli pride v obilnem številu.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. V nedeljo, dne 19. t. m. ima Dekliška Zveza svoj mesečni poučni shod s petjem, deklamacijami, počutnimi govorji. Mladence udeležite se polnoštevilno!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Igraj „Kazen ne izostane“ in „Nežika z Bledu“ se bodeta v nedeljo, 19. t. m. v tukajšnji šoli ponovili. Vabimo domačine in sosedje. Vstopnina samo 20 vin.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Na Murskem polju ima liberalna Narodna stranka pristaše, kateri se sramujejo njene zastave in pravijo mnogokrat, posebno če so v družbi naših mož, ali pa kje v župniščih, da niso liberalci. A zadnji občni zbor Narodne stranke v Celju nam je zopet javno naznani korporale muropolskega liberalizma. Iz našega okraja so namreč izvoljeni v glavnem odbor Narodne stranke sledenči večmožje: Fr. Cvetko, nadučitelj v Vučji vasi; Jos. Mursa, posestnik na Cvenu; dr. Fr. Stanjko, odvetnik v Ljutomeru, in Joško Rajh, posestnik na Moti.

l Ljutomer. Okrajna bolniška blagajna v Ljutomeru išče knjigovodjo. Prošnje z dokazili o postavno zahtevani usposobljenosti v knjigovodstvu je vložiti do 1. novembra 1913 pri načelniku g. Francetu Vrbnjak v Ključarovcih, pošta Križevci. Plača po dogovoru!

1237

l Veržej. Društvo „Marijančič“ ima v nedeljo, dne 19. oktobra ob pol 3 uri popoldne v tukajšnjem salezijanskem zavodu svoj občni zbor. Na dnevnu redu je poročilo o triletnem delovanju društva, voditev novega odbora in slučajnosti. Z zborovanjem se združi predavanje dr. Kovačiča o potovanju po Italijanskem.

l Mala Nedelja. Kmet. podružnica prirediti v nedeljo, dne 19. t. m. po rani sv. maši v Šoli zborovanje s predavanjem g. Pirstingerja, ki bo razpravljalo o gnojenju travnikov s posebnim ozirom na umetna gnojila, razstrejovanju zemlje in sadnih vrstah.

Slovenjgraški okraj.

s Smiklavž pri Slovenjem Gračcu. Znano je, kako so se trudili in se še trudijo gotovi slovenjograški nemški krog, da bi svojo nemško šolo napolnili s slovenskimi otroci. To pa iz dvojnega vzroka. Pred vsem je pristno nemških otrok v Slovenjem Gračcu tako malo, da njih število niti od daleč ne zadostuje za 4 razrednico, potem pa se gre, kakor Nemcem pov sod, tudi slovenjograškim za to, da kolikor mogoče mnogo slovenskih otrok izneverijo slovenski domovini ter je vzgojijo za narodne odpadnike. Slovencem se je v mnogih slučajih z velikim trudem posrečilo, prepričati stariše, ki so še dozvetsni za pametno besedo, da svojih otrok niso dali v ponemčevalnico, ampak v slovensko okoliško šolo, kjer se otroci na podlagi slovenskega jezika sicer tudi učijo nemščine, pa se jim vendar ohrani spoštovanje in ljubezen do slovenskega jezika. Tako se je doseglo, da v nemško šolo izmed Slovencev pošiljajo svoje otroke večinoma le bajtarji in „offerji“, ki so ob meščanov odivisni. — In kaj se zgodi letos? V nemško šolo je vpisal svojega otroka tudi učitelj Pajtler iz Smiklavža, v dobrem spominu še iz državnozborskih volitev, pri katerih se je z nezaslišano prevzetnostjo trudil za kandidata takozvane „narodne“ stranke. Zdaj vsaj vemo, koliko je vredna narodnost takih ljudi! — Ali pa se morda čuti g. Pajtler tako slabega vzgojitelja, da niti lastnega otroka ne more poučevati in vzgojevati? Verjetno! Tukaj je lepa priložnost za stanovske tovariše g. Pajtlerja, ki prisegajo na Narodno stranko in ki mislijo, da imajo narodnost v zakupu, poučiti svojega tovariša, da ni ravno lepa vloga, ki jo igra.

s St. Janž na Vinski gori. Pri ponovnih občinskih volitvah dne 9. oktobra je na celi črti zmagala S. K. Z. Nasprotinik tokrat niti na volišče niso prisli. Vkljub temu pa hočeo, kakor slišimo posebno 2 — zopet vložiti priziv ter tako izvleči izvolitev novega občinskega stareinstva. Mi vam to odločno odsvetujemo, sicer bomo z vami obračunali tako, da boste pomnili vse žive dni, kedad ste vložili rekurz. Poglejte raje v vašo blagajniško knjigo in v njej zabeležene račune ter vsakolepine računske zaključke; ti so pristno ogledalo vzornega (?) gospodarstva. Torej možje pamet in dajte mir. Isto velja našemu učiteljstvu, ki očividno ru

Sadjar, 1 „Bogoljub“, in 1 „Glasnik najsveteljih Src“. „Slovenca“ in „Stražo“ pa da blagohotno g. župnik na razpolago. Odbor je ostal razven tajnikovega namestnika in knjižnica isti kakor lani. Po občnem zboru se je vršila veselica s petjem, dvema igrama in srečolovom. Dekleta so igrala igro: „Prisiljen stan je zaničevan“, mladeniči pa: „Boljša je kratka sprava kakor dolga pravda“. Vsi igralci so rešili svoje vloge prav izvrstno. Srečolov je prinesel mnogim obilo smeha, drugim pa, katerim je bila sreča bolj mila, prav lepe dobitke. Bog daj, da bi se društvo bolj in bolj razvijalo in da bi rodilo vedno lepše sadove. Le naprej po začrtani poti!

s Sv. Miklavž pri Slov. Gradcu, Novoporočenca Franc in Marija Čas sta darovala za Slov. Stražo 3 K. Živio!

Konjiški okraj.

k Konjice. Na zadnjem dekliškem sestanku je prav čedno govorila Helena Tramšek o sodelovanju žensk pri protalkoholnem gibanju; Terezija Arbeiter je deklamovala: Molitev za slovenski rod; g. voditelj je govoril, kako se moramo odvaditi pri govorjenju nemških, tujih besed.

k Konjiška okolica. Županstvo okoliške občine nam naznana glede na naš zadnji dopis, da dotični napis nima drugega namena, kot vsakemu, tudi nekemu vozniku, podati svarilo glede vožnje.

k Tepanje. V sredo, dne 1. t. m. ob %9. uri zvečer je drdral skozi našo vas avtomobil proti Konjicam, in sicer brez luči. Če bi bil kak otrok na cesti, bi bil gotovo ponesrečen. Ali ni to skrajna brezobzirnost? Gospodje orožniki, pozor!

k Prihova. Na lastne oči in ušesa sem se hotel prepričati, kako se tukaj giblje moška mladina. Dne 28. septembra je bil shod mladeničev Marijine družbe z obilno udeležbo. Mladenci so poslušali z zanimanjem vodila za slavnijo vojaški stan; izvedeli so tudi najzanimivejše dogodek od zadnjega shoda. Povabljeni k sv. zakramentom so se skoro vsi udeležili skupnega sv. obhajila dne 5. oktobra. Ko bi ne bil navzoč, bi ne verjel; kako velika četa se jih je zbrala pred oltarjem. G. kaplan je imel navdušen govor na mladeniče-novince. Vprašal sem, ali je prišlo tudi kaj neorganizirani fantov zraven; odgovorili so mi, da jih niso mogli opaziti. Naši vrli fantje-novinci so pa ti-le: Bečan Jožef, oskrbnik Windisch-Grätz-a sin, ki gre v Pulj; Jug Filip, čevljarski pomočnik iz Prelog gre v Kormin; Venko Gašper iz Kaceneke gre v Beljak; Vivod Karol iz Verholj gre v Pulj. Vrli fantje, živel!

k Grušovje. Nova bolezna pri svinjah razsaja pri nas. Svinja postane po trebuhi siva in marsikatera pogine. Pri nekem kmetu so poginile vse tri svinje, pri drugem ena lepa, pri tjetjem dve lepi, zopet drugod še samo bolehajo. Vprašajte se spogledujemo in vprašujemo: Kakšna bolezna je to in kako se je moremo obvarovati! — Pšenica je bila zelo lepa. Hvala Bogu! Krompirja je zrastlo pri nas veliko in lepega. Po nekod je tudi precej gnilega. — Štajerčljane se pri nas skoro vsi smejo in jih pomilujemo, posebno še ker nek mlečnizobi fant kaže medlo skruncan in le na pol resnični dopis o Arnelekih, kjer je hotela žena moža zastupiti. Zato mladina, pripravljal se resno na zakonski stan! Če ni žive in trdne vere v hiši in prepričanja, da je človek brat Kristusov in da bode prišel enkrat dan plačila, je boljše iti med leve in volkove prebivat.

k Zreče. Prejšnjo nedeljo je imela Mladenička Zveza svoj mesečni shod; razlagalo se nam je o značajnosti. Pretečeno nedeljo, to je dne 12. oktobra, pa so člani iste Zveze uprizorili igrokaz; neko drugo igro pa članice Dekliške Zveze.

Celjski okraj.

Celje. Na posredovanje enega naših poslancev (pa ne dr. Kukovca) dovoljena vsporednica k tretjemu razredu naše nižje gimnazije je bila te dni otvorenja. Kot učna soba ji mora služiti radi pomanjkanja drugih prostorov — ravnateljeva pisarna, kamor se spravi komaj 20 učencev. Zaradi te vsporednice se je pridobila za zavod nova učna moč, gospod J. Heric, matematik in zgodovinar, doslej na benediktinski gimnaziji v Št. Pavlu.

Celje. V četrtek, dne 9. t. m., se je igrala šoprogla tukajnjega vojaškega zdravnika dr. Leisnerja s psom in je imela bankovec po 1000 K v roki. Naenkrat pograbi pes bankovec in ga požre.

c Zalec. Kakor slišimo, pripravlja naše Izobraževalno društvo veliko gledališko igro: „Turki na Dunaju“. Predstavljala se bo 26. oktobra. Za igro je že sedaj veliko zanimanja, ker se je izvedelo, da nastopi tudi pradeh hrabrega Šukri-paše, branitelja Odrina proti Bolgarom.

c Žalec. Sokol na begu. Ker se je zbal roke Emerica, se je Edvard zanesel na svoje noge. Malo počasneje kakor zajec jo je namreč ribal čez cesto v četrtek, dne 2. oktobra, pred razkačenim bratom, kateri je bil očvidno mnenja, da se bratu razloži stališče najložje s — pestjo.

c Petrovče. V nedeljo, dne 19. oktobra po službi božji ob %8. uri zjutraj priredi Kmečka Zveza političen shod v Društvenem Domu. Somišljeniki, pride!

c Nova Cerkev. Dne 13. oktobra sta se poročila podpredsednik Mladeničke Zveze in tajnik Bralnega

društva, Arlič Jožef, z mladenko Marijine družbe, Alojzijo Stepihar. Mlademu paru želimo mnogo sreče! e **St. Jurij** ob južni železnici. Rodbina okrožnega zdravnika g. dr. Ipatiaca je poslala našemu uredništvu ljubezni pozdrav v obliki jesenskega jabolkovega cveta. Hvala!

e **Vojnik.** Podružnica sv. Florjana na gričku nad trgom je sedaj popolnoma predelana in popravljena ter bo na novo blagoslovljena tekom tega meseča. Vsa čast vrlim župljanom, ki so toliko žrtvovali za prenavjanje te cerkve z opeko, lesom in tudi denarjem!

e **Dramlje.** Poln radosti in veselja je poročal svoj čas „Narodni List“, kako bo vodja tukajnjih prednjakov, Jarnovič, tožil g. župnika, ker je slednji Jarnovič v cerkvi prepovedal sedež. Naši liberalci so, vsi navdušeni, sklenili tokrat izpiti 1 hektoliter vina na zdravje g. sodniku, ko bo obsodil župnika na „gavge“. Toda liberalci so obračali, sodišče pa je obrnilo. Jarnovič je s tožbo že pri prvi inštanči pogrel. Ves nevoljen na razsodbo okrajnega sodišča se je pritožil na c. kr. okrožno kot vzkleno sodišče, ki pa mu je v smislu razsodbe prve inštanče glasno povrgalo, da zanj v dotični zadevi ni več pomoči, ker je pravica na župnikovi strani. Jarnovič je pravdo izgubil in ž njo tudi desetake, s kojimi ima plačati sode dne stroške. Ali mu bo to odrlo oči? Dal Bog!

e **Mestnine.** V noči od 27.—28. septembra so neznanli zlikovci vломili pri tukajnjem trgovcu g. Gorinskemu ter odnesli okrog 22 K drobiža, nekaj poštih znamk in drugega blaga za okrog 20 K. Ravno isto noč so vlamili v trgovino g. Rupnika v Stranjah, vzeli zlato uro z verižico, precej denarja ter nekaj blaga. Ljudstvo je ogorčeno nad temi nepovabljenimi gosti. Orožniki storilce zasledujejo.

e **Sladka gora.** Prejšnji teden smo spremljali k večnemu počitku skrbno gospodinjo in blago mater Ano Majcen. — Na roženvensko nedeljo smo pa položili zopet v mater zemljo žiljetnega fanta Jožefa Šinkoviča. Dne 7. oktobra bi bil imel iti k vojakom. Naj v miru počiva!

e **Luče pri Gornjem Gradu.** Pri nas se je ustavnila požarna brama, katere slavnost smo obhajali dne 7. pr. m. Na večer tega dneva se je priredila bakljada. Godbo smo imeli iz Gornjega Grada in 40 mož je svelilo z lampijoni. Cela vas je bila razsvetljena in okrašena z zastavami. In streljalo se je iz našega klanca, da se je razlegalo na vse strani. Drugo jutro pa, kakor hitro je odzvonilo, že je zopet nastopila godba. Sprejem društva smo imeli dvakrat: prvič od 9.—10. ure dopoldan, drugič pa od 1.—2. ure popoldan. Prišlo so nas obiskati in počastiti vse požarne brame izcelega okraja z zastavami, kakor tudi Veteransko društvo iz Ljubnega s svojo godbo. — Blagoslovilje gasilnega doma je bilo po večernicah. Po blagoslovu se je razvila prosta zabava na vrtu g. župana Vinko Jezernika. Vse je bilo navdušeno. Priredila se je tudi igra s petjem. G. župnik Franc Lekše je imel pozdravni govor. Vsem udeležencem, darovalcem in požarnim brambam srčna zahvala v imenu našega gasilnega društva!

e **Solčava.** Pred par desetletji je zelo slovela Jovanijska hiša v Logarski dolini. Jovanijski Andrej in njegova žena sta bila znana v vsej Gornji Savinjski dolini po svojem lesotružtvu. Minulo sredo pa je umrla vdova dotične hiše, Marija Erjavec, v visoki starosti 88 let, ko je bila že čez 7 let priklenjena na bolniško posteljo vsled mrtvouda, kot občinska uboga. N. v m. p.!

e **c Dol** pri Hrastniku. V nedeljo, dne 5. t. m., se je vršilo v tukajnji šoli gospodarsko poučno predavanje. Predaval je g. potovalni učitelj Goričan.

e **c Dol** pri Hrastniku. Zadnjo roženvenško nedeljo se je ob pozrem sv. opravilu vršila pri nas lepa in pomenljiva cerkvena slovesnost. Blagoslovila se je namreč po vlč. g. d. s. in dekanu dr. Kruljcu ob asistenci domačih gg. duhovnikov in č. g. Lukmanu iz Trbovelj nova zastava Dekliške Marijine družbe, kateri je kumovala vrla kmečka gospodinja Marija Draksler iz Krištofola. Vlč. g. dekan je imel k tej izredni svečanosti primeren, navduševalen in bodoreč cerkveni govor. Slovesnosti se je udeležila v velikem številu vrla trboveljska Marijina družba s svojo zastavo. Blesteč slavolok pred glavnimi cerkvenimi vrati je označeval celo slovesnost z besedilom: „Kvišku družbinu dekleta, kliče nas Mati presveta, Pod neno zastavo hitimo, njej srca za vedno izročimo!“

e **c Sv. Jurij** ob juž. žel. V nedeljo, dne 26. oktobra ob pol 5. uri popoldne se vrši v prostorijah g. Jožefa Čretnika v Novi vasi delavske zborovanje, ki ga prirede štajersko okrožje Jugoslovanske Strokovne Zveze. Govorita dr. Veble iz Celja in Franjo Žebot iz Maribora. Železničarji, delavci, hlapci, dlinarji, obrtniki, pomočniki in vsi, kateri si z rokami služite svoj vsakdanji kruh, pridite! Vsak zaveden mož naj pripelje svoje prijatelje seboj. Kmetje, dobrodošli!

e **c Letuš** Prostovoljna požarna brama priredi dne 26. oktobra veselico in šaljivo igro „Mutast muzikant“ v prostorijah g. Ivana Bizjak Začetek ob pol 3. uri popoldne.

e **c Peter** na Medvedovem selu. Kmet. podružnica Mestnine—Sv. Peter priredi v nedeljo, 19. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorijah župnišča poučno zborovanje, pri katerem bo velezanimo govoril o živinoreji nadživinodravnik Fr. Pircat iz Slovenjgrada. Udje podružnice in živinorejci, domači in sosednji, pridite polnoštevilno na shod.

e **c Sladka gora.** Naše kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 19. okt. po večernicah v kapeljini zanimivo poučno zborovanje, na katerem bo govoril urednik Fr. Žebot iz Maribora. Udje, stari in mlađi, udeležite se v velikem številu tega shoda!

Brežiški okraj.

e **b Rajhenburg.** Veliko neprisiljenega smeha in prav dobre zabave nam je prinesla prireditev burke

„Repoštev“. Tudi točas so pokazali naši mladeniči, da se resno trudijo, se vživelj v svoje vloge. Nekateri so bili že izkušeni bojevniki na polju odra, drugi so se pri tej priliki prvič podali na to pot. Ves trud, ki so ga imeli prej, jim obilno poplačuje zavest, da so pripravili ljubim gostom od blizu in daleč prav prijetno domačo zabavo, v sebi pa še bolj utrdili preprizanje, da ne morejo lepše porabiti svojega prostega časa kakor v Kat. izobraževalnem društvu, ki ima namen, na krščanskem temelju pripomoči svojim udom do resnične izobrazbe. Mladeniči! Le pogumno naprej! Naj vas ne straši noben trud! Bodočnost je vaša! Zbirajte se mnogoštevilno pri izobraževalnem delu, urite se dan za dnevom, navdušujte se za sveto stvar! Bodočnost vam bo pokazala, da ste svoje kratek umerili po pravi poti, poznejši rodovi vas bodo blagrovali, ker ste rekli, da nočete zaničevati vere svojih očetov, pač pa da hočete v svetlobi vere svojih dedov delovati za svojo izobrazbo in s tem tudi za obrambo svojega slovenskega naroda.

e **b Artiče.** Kmečka hranilnica in posojilnica daje na znanje, da bo obrestovala hranilne vloge z novim letom 1914 po 5%, to je od vsakih 100 K naloženih, 5 K obresti. Da se ta kmečki zavod tako dobro razvija, pričajo letne bilance z jako dobrim uspehom in napredovanjem in na ta način je tudi ves denar varno naložen.

e **b Sv. Peter** pod Sv. Gorami. V 41. številki je poročal „Slovenski Gospodar“ o slovesnosti, ki je bila v resnici vesela za vse dobre šentpeterske farane, namreč o ustanovitvi in sprejetju deklet v Marijino družbo. Ta družba pa, posebno nje svetinja, hudo bodejo v oči nekatere ljudi, ki čujejo na ime „napredni našodnjaki“. Neki „odličnjak“ od teh si je v navzočnosti nekaterih članic dovolil o njih tako nesramne opazke, da se tu ne morejo zapisati, pa da bi se jih moral tudi najbolj neolikanci capin sramovati. Tudi jim je prerokoval, da bodo morale zbirati denar za potnino g. dr. Hohnjecu, ki baje ne bo hodil zastonj v Št. Peter. Slične surove puščice spušča tudi neki mali činovnik javne službe. Zares se kaže tu „narodnost“ v zali luči, obenem pa je to tudi dokaz, da je Marijina družba dobra in že dolgo potrebna, kajti podgane ne glodajo nikoli gnusnega predmeta, pač pa stvari, ki imajo prijeten okus. Ve dekleta pa se s čednim obnašanjem odlikuje in privabite še več tovarišic v Marijino družbo! Živila šentpeterska Marijina družba in Dekliška Zveza!

e **b Videm.** Kedaj pa bomo vendar lahko šli na Videm? Tako so že skoraj nudilo Izobraževalno društvo kaj zabave in razvedrila? To vprašanje gre od ust do ust po celi župniji. No, malo še potrite, prav v kratkem se vam izpolni vaša želja. Naša Dekliška Zveza se pripravlja na 12 lepi in zanimivi igri, ki se bosta predstavljali v nedeljo, dne 26. oktobra po večernicah. Upamo na obilno udeležbo iz domače in sosednjih župnij. To pot si boste sosedje tudi lahko ogledali našo dvoranov, katero nam je občina prepustila na posredovanje bivšega č. g. kaplana Lasbaherja. In pa naš lepi oder, katerega si je društvo samo omislilo, je vreden, da si ga ogledate.

e **b Brežice.** V nedeljo, 19. t. m. po večernicah vsi na občni zbor podružnice Slov. Straže, ki bo v prostorijah k. izobr. društva. Razen potrošil odbora ter novih volitiv so na dnevnom redu tudi zanimivi govorji, lepo petje in zabavne točke. Pridite in pridobite še druge.

Najnovejše.

Stajerski deželnih zbor. V torkovi seji je vložil poslanec Meško predlog glede podpore za zgradbo železnice Ljutomer—Ormož. Dr. Benkovič predлага, naj se okrajnim zastopom izplačujejo zaostale podpore za ceste. V včerajšnji seji je bila v razpravi predloga glede izvišanja naklade na pivo in zvišanje draginjske dolomite za učiteljstvo.

Seja je trajala tako dolgo ter je bila zelo burna, ker se 4 socialnodemokratični poslanci skušali z obstrukcijo preprečiti davek na pivo. V isti seji je bil dr. Jankovič izvoljen za namestnika slovenskega člena v deželnem odboru.

Volitve za kranjski dež. zbor razpisane. Iz Ljubljane poročajo, da so volitve za kranjski deželnih zbor že razpisane. Splošna skupina bo volila 1. dec., kmečke občine 9. dec., trgi in mesta ter trgovska in obrtna zborovica 16. decembra in veleposestvo 22. dec.

Kardiff. Dosedaj je bito rešenih 487 rudarjev, mrljev, ki so jih počnili iz podzemeljskih rorov, je nad 200. Že sedaj je nad 1000 žen in otrok brez vsake podpore. 393 rudarjev je še pod zemljo; malo je upanja, da bi še katerega spravili živega iz pod zemlje.

<b

Že 100,000.000 krat

je bilo namočeno perilo s pralnim izvlečkom 'Ženska hvala'. Mislite li, da bi bile gospodinje tako nespametne, da bi rabile vedno zopet 'Žensko hvalo', če bi ne našle pri tem haska? Hasek pa morajo najti, kajti z 12 vin. za en zavoj se prihrani več ur dela, tako cenih delavnih moči se pa ne dobi nikjer.

„Straži“, kakor ste želeli. Pozdravljeni! — Dobova: Dopol se deloma ozira na tako malenkostne reči, ki ne zaslužijo nobenega odgovora, deloma pa je za širše kroge nedoumno, proti komu se obrača ost na pala. — Ljutomer: Hvala za poročilo! Res, prav imatel V ljutomerski župniji in tudi po drugih župnih Murskega polja, bi se dalo pridobiti še na stotine novih naročnikov za „Slov. Gospodarja“. Podregajte. — v. Peter na Medv. selu: Prepozno! — Stoprce, Zreče, Gornjigrad: Prihodnjic.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 9. oktobra 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 94—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 76—90 kron; suhi od 68—74 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 68—82, poltolste od 48—66, sahe od 40—46, biki od 66—86, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. telete od — do — K: breje krave od — do — K; mlada živina od 68 do 84 kron. Kupčija slaba, cene večinoma nespremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1:08, K 1:30; teleta Ia (izjemoma cena od K 1:32 do K 1:36); mlade svinje od K 1:60 do K 1:66; nemške pitanske svinje od K 1:40 do K 1:44; ograke pitanske svinje Ia od K 1:38 do K 1:48; ograke pitanske svinje IIa od K 1:36 do K 1:42; mesne svinje od K 1:36 do K 1:48; bosniške pitanske svinje, od K 1:40 do K 1:46; ovce od K — 80 do K — 90; kožičici in jagneta od K — — do K — —. Kupčija slaba, cene napredujejo.

Važno za vsakega!

Usojam si naznaniti, da sem v prijetnem položaju, s ojim cenj. edjemalcem postreči z zajamčeno pristnim vinom po najnižjih cenah:

"Opoll" III. vrste liter K 0:60	Vino „Vordernberger“ 1911 (iz kleti g. stol. župnika)	liter K 1:60
"Clarett" " 0:72	Dalmatinško "Perle", posebno staro, črno vino za prebolele	" 1:—
Rudeče namizno vino " 0:80	" " extra	" 1:—
Dalmatiner Perle " 0:88	(sladko)" staro	" 1:20
Rudeče vino za slabokrvne " 0:80	Prosečan (od rozin-grozdja) za hudobolele	" 3:—
Posebno dobro belo vino (staro sladko) " 0:80		
Posebno dobro staro belo vino (Perle) " 0:96		

Velespoštovanjem

Franc Cvitanč-eva vdova Maribor, Šolska ulica 2.

Zaloga dalmatinskega vina "I. dalmatinske vinarske zaloge v Boltu (Dalmacija). 970

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo zalogo blaga za moške in ženske oblike, vsakostne barhente, odeje, velike robe, jegrave srace itd., se radi ogromnega nakupa blaga po jasničnih cenah proda.

Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih dolge 180 cm za K 1:50 se dobijo dokler so v zalogi.

Pričakujmo obilnega obiska se zabeležim.

Jožef Ullaga, Maribor

Tegethoffova cesta št. 21. 1100

Hamburg-Amerika Linie

Generalna agentura za Stajersko

Murplatz 3 **Gradeč** Murplatz 3
Najhitrejša zveza Gradeč—New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.

Izvrstna hrana, oskrba in postrežba, Tedensko 3—4 vožnje iz Hamburga.

Prihodnji parniški:

Kais. Aug. Viktoria 16. oktobra, Armenia 18. oktobra, Prinz Albert 18. oktobra, Imperator 22. oktobra, Pretoria 25. oktobra, President Grant 2. novembra, Cleveland 4. nov.

Manufakturana trgovina

M. E. Šepc: Maribor

Grajski trg št. 2 (Burgplatz)

se cenjenemu občinstvu, gospodarjem, fantom in dekletom za nakup novih oblik, lepo novo modno vloženo in perilno blago, platna in drugih potrebščin, vsem ujedno priporoča, ter zagotavlja na dobro, brezkonkurenčno, ceno postrežbo. Vse vrste odej in flaneinih odej za postelje od 1 K 40 vinarjev naprej.

1175

Priden in pošten učenec se takoj sprejme pri g. Richardu German, krojaču na Ranci p. Pesnica. 1217

Na prodaj je sklopitičen aparat sistem "Saturn" s tahiskopom C 4, acetilen-razsvetljiva, in vsa prizraje prve kakovosti, malo rabljen po primerni ceni. Več se izve v kapljaniji v Konjicah. 1214

Išče se ena zelo poštena in pridna dekla, služba se takoj napolji. Ponudbe na upravnštvo pod štev. 1213.

Izurjen čevljarski pomočnik se takoj sprejme za stalno delo pri Antonu Štigl, čevljari, Zidanost. 1215

Učenec za steklarsko obrt sprejme takoj Ferdinand Pötzl v Celovcu, Kaserngasse 12. 1225

Nova hiša z velikim vrtom na Sp. Hajdinji št. 103, bližu glavne ceste in farne cerkve, 30 minut od mesta Ptuj; sposobna za vsakega obrtnika in penzionista, se da s 1. novembrom 1913 za 26 K mesečno v najem ali se pa tudi proda. Ponudbe se naj pošljajo pod naslovom "A. Č." Poste restante Mislinja (Stajersko). 1223

Učenec priden in močen, ki je že dopolnil 14 leta, od poštenih staršev, kateri ima veselje izučiti se sedlarstva pri izkušenem in spremnem mojstru sprejme takoj v podniku J. Steiner, sedlarski mojster v Žalcu. 1222

Išče se viničar; drugo se izve v Lembaru, vila Süssenheim št. 50. 1220

Učenec se sprejme pri g. Siroči, slikarski mojster, Maribor, Koroška ulica 22. 1219

Cerkveni lestenec (luster) za 28 sveč, pozlačen, dobro ohranjen, se po ceni proda. Natančneje se izve v uredništvu. 1224

Organisti pozor. Popolnoma nov harmonij, amerik. sist. se jako po ceni proda, zaradi preselitve. Vprašanje na Jakoba Kos, organista v Slov. Bistrici. 1221

Na prodaj je majhno posestvo, hiša, krov, kralj, hlev, pod, 3 svinjaki, 1 kozolček, lep vrt in več lepega sadnega drevja, 10 minut od Celja. Pojasnila daje postrešek štev. 4 v Celju. 1220

Dva izurjeni krojaška pomočnika sprejme takoj za stalno delo in proti dobremu placilu Alojz Arbeiter, Maribor, Koroška cesta št. 101. 1229

Pozor! Na plemenski postaji za svinje e. kr. Kmet družbe "Willkomhof" pri Sv. Marjeti ob Pesnici pri Mariboru se takoj sprejme zanesljiva dekla za svinje. Dobro plačilo z napitino. Ponudbe se pošljajo ali osebne predstave sprejema "Willkomhof" pošta Sv. Marjeti ob Pesnici. 1236

Na prodaj je lepo posestvo z lepim novim poslopjem (hiša, marof itd.) in okoli 11 oralov dobre zemlje, tik vojniškega trga. Cena 14 tisoč kron. Da se tudi v najem. Več pove Prekoršek Janez, posestnik v Višji vasi, pošta Vojnik. 1233

Izjava. Podpisani Jakob Blagovič, posestnik v Lahoncih izjavljam, da prekličem trditve, katero sem napisal v pritožbi zoper obč. volitve občine Lahonci, da je bil Alojz Podgorolec, pos. v Lahoncih kaznovan, kot neresnično. Lahonci, dne 10. okt. 1913. Jakob Blagovič. 1227

Na prodaj je lepo posestvo z lepim novim poslopjem (hiša, marof itd.) in okoli 11 oralov dobre zemlje, tik vojniškega trga. Cena 14 tisoč kron. Da se tudi v najem. Več pove Prekoršek Janez, posestnik v Višji vasi, pošta Vojnik. 1233

Naznanilo. Kmečka hranilnica in posojilnica v Artičah pri Brežicah

daje na znanje, da bo obrestovala hranilne vloge z novim letom 1914 po 5%, to je od vsakih 100 kron naloženih, 5 kron obresti. — Da se ta kmečki zaved tako dobro razvija, pričajo letne bilance z tako dobrim uspehom in na predovanjem in na ta način je tudi ves denar varno načlen. Toliko na znanje vlagateljem! 1182

J. Fauland v Ptiju trgovina z manufakturami blagom se vsem pripreča.

Ovčjo volno

Ovče kože,

kakor tudi vsakovrstne druge kože kupuje po najboljših dnevnih cenah K. Gräntz, Maribor, Gosposka ulica 7. 1199

Na prodaj je sklopitičen aparat sistem "Saturn" s tahiskopom C 4, acetilen-razsvetljiva, in vsa prizraje prve kakovosti, malo rabljen po primerni ceni. Več se izve v kapljaniji v Konjicah. 1214

Natanko počasno iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnštvo. 1197

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Nas

LISTER.**Junakinja.**

(Za „Slov. Gospodarja“ napisal Al. S.).

(Konec.)

Drugo bruno pade s strehe, slišijo se obupni vzkliki: „Obe sta mrtvi, Bog jima daj večni pokoj!“ Toda glej, v sredi ognja in dima se prikaže pri vratih Genovefa z ožganimi lasmi, vsa počrnjena, do onemoglosti utrujena, da se je komaj še pokoncu držala. V svojih trepetajočih rokah drži na videz mrtvo truplo.

„Vzemite, vzemite! Ona ni mrtva!“ zakliče z začnjo skrajno močjo in se zgrudi nezavestna.

* * *

Na cesti proti vasi je slišati voz v naglem teku. Vinko je, v sosednjem kraju je dobil žalostno novico, da gori njegova hiša.

„Mati, mati!“ zavpil je v silnem strahu. „Ne bi mogel dalje živeti, če mi Vi umrjete!“ Priganjal je konja, kakor še nikdar v življenju, pot se mu zdi brez konca. Slednjič, slednjič je vendar doma. Ne vidi kažečega se pogorišča na mestu, kjer je še danes zjutraj stala njegova hiša.

„Kje imate mater?“ je bilo njegovo edino vprašanje.

Pokažejo mu prostor, kamor so jo položili, tamkaj najde obe, rešiteljico in rešenko. Mati je prišla zopet k zavesti in mu pokaže na poleg ležečo deklico: „To je angeli, Vinko, ki me je rešil!“

„Genovefa, Bog ti plačaj!“ zakliče Vinko in solze mu močno opečeno roko in se nasmehitne kljub hudim bolečinam. „Veselje mi je zadostno plačilo!“ zašepeče komaj slišno.

* * *

Jesen je nastopila, ko so dogotovili novo hišo. Dušni pastir je blagoslovil vse prostore in stara mati je bila prva, ki se je v njej naselila. Najlepšo in najpriaznješo sobico ji je sin odkažal.

Nekaj ur pozneje je šel Vinko od doma v praznični obleki, dasi je bil delavnik. Resnega obraza je stopal proti majhni hišici ob koncu vasi. V nizki, pa snažni sobici je sedel v naslonjaču starček bledega, skoro prozornega lica. Skozi okence, ki je omogočilo pogled v kuhinjo, je bilo videti mlado deklico, ki je stala ob ognjišču in pripravlja priprosto kosilo. Bila je Genovefa. Rane so se ji zacelile, a vsed prestanah bolečin ji je lice obledelo in nekoliko upadlo.

Močno se začudi, ko zagleda postavnega obiskovalca. Ta se vsede k starčku in mu brez ovinkov razodene svoj namen.

„Tkavčev Franc“, začne Vinko, „z neko prošnjo sem prišel k Vam. Morebiti jo uganete, morebiti tudi ne! Veste, kaj želim od Vas? Veste kaj želim od Vas? Nič manj ko Vašo hčerko! Dajte mi svojo Genovefo za ženo! Čislal sem jo od nekdaj, toda od dneva, ko je z nevarnostjo svojega življenja rešila mojo mater gotove in strašne smrti, mi je za materjo najljubše bittje na svetu!“

Starček se trese od ganjenja in molči. Vinko si napačno razлага njegov molč.

„Seveda, Vi prideži tudi ž njo in dobro se Vam bo godilo pri nas, ne bom delal razločka med Vami in mojo materjo!“

Genovefa med tem neopaženo vstopi, njen obraz je še bledejši, iz njenih oči odseva posebna miloba.

Iz celega sveta.

Rast človeškega telesa. Kakor rastline, ima tudi človek svoje letne čase, ko najbolj, najmanj, ozroma nič ne raste. Najhitreje raste človek spomladni od aprila do junija, njegova teža se pa v tem času najmanj dvigne. Ravno nasprotno se godi od avgusta do novembra in od decembra do aprila rast polnoma miruje. Pa tudi čez dan se kažejo tako pri otrocih kakor tudi pri odraščenih, katerih razvoj je že zaključen, razlike v razmerju velikosti. Ker ima naše telo do 30 členkov (sklepov), ki so izredno raztegljivi, nam to razjasni, da je človek zjutraj, ko vstane iz postelje, nekaj višji nego zvečer. Ponoči namreč, ko ležimo, telo počiva, vretenca so razbremenjena, ker jim ni treba nositi teže telesa, ter se lahko razširjajo. Zdravnik Mehel pravi, da znaša razlike v telesnih velikosti med jutrom in večerom 5 cm, nekateri drugi pa so mnenja, da samo 2 cm. So pa tudi zunanjji vzroki, ki vplivajo na rast telesa. Tako n. pr. mraz tako zadržuje rast, kar vidimo na Japoncih in Eskimih, ki so vsi izredno nizke postave. Tudi bolezen „malaria“ povzroča zastajanje v rasti, zlasti če se ji pridruži še nezadostno hranjenje. Dognalo se je, da je revno prebivalstvo v močvirnih pokrajinala na Sardiniji jako nizke rasti; posamezniki dosežejo največ 1'35 m. Tudi razne druge bolezni uplivajo neugodno na telesno rast, istotako ženitve med sorodniki in pa velika starostna razlika med zakoni. Da je zlasti tudi alkohol Sovražnik navadnega telesnega razvoja, je itak splošno znano. Sploh je telesna rast zelo odvisna od zunanjih življenskih razmer, ki jo ne le zadržujejo, marveč tudi pospešujejo, če so ugodne. Tako n. pr. dajeja 16. in 18. pariški okraj, kjer prebivajo premožnejši prebivalci, najboljše vojaške novice. Vendar je pa najoddločnejši le upliv plemena. Tako vidimo n. pr., da so ravno v zelo mrz-

„Dovoli mi, Vinko“, izpregovori deklica, „da ti sežem v besedo in odgovorim namesto očeta! Tvoja ponudba je za-me zelo častna, in če bi se mislila omožiti, bi mi ne bil noben ženin ljubši kot ti; spoštujem te že zavoljo moje ljubezni do matere. Toda jaz sem že drugemu ženini obljudila zvestobo, najlepšemu in najljubeznejšemu izmed vseh. Zdaj je moja dolžnost, skrbeti za očeta, njemu hočem posvetiti svojo ljubezen in skrb. Če ga pa Bog pokliče k sebi, pa hočem kot usmiljena sestra služiti Bogu v osebi reveržev in bolnikov. Nihče razven očeta ne ve za ta mojsklep, in tebi ga razodenem le, ker ti zdaj moram. Če me enkrat Gospod pripelje do tega cilja, pristavi z milim nasmehom, „potem bom prosila za tebe blagoslova božjega, za tebe, Vinko, in vso twoho hišo!“

* * *

„Ne zdi se mi to čudno“, je rekla Vinkova mati, ko ji je ta silno žalosten poročal o izidu snublitve. „Genovefa je predobra za ta svet. Njeno srce je veliko, samo Bog ga more izpolnit. Pusti jo Gospodu, Vinko, žrtvuj jo rade volje Bogu!“

Minila so leta. Na grobu stare Slemenovke so že mnogo let rastle cvetlice. Nov zarod je zrastel na Slemenovem, 6 cvetočih otrok je Vinkov ponos in veselje. Enega njegovih sinov je poklical Bog v svojo službo, dve hčerki sta si izvolili redovniški stan in Vinko je prepričan, da je to milost in ta blagoslov izprosila njegovih hiši pobožna molitev Genovefina, ki je kot sestra Pelagija delovala v neki veliki bolnišnici kot angel usmiljenja in ki so jo spoštovali vsi kot svetnico. Nikdar, tudi za trenotek, pa ni obledela v Vinkovem srcu podoba plemenite deklice, junaške rešiteljice njegove matere.

Cvet ljubezni.

(Spisal Januš Golec).

Ne, nisem imel in menda tudi ne bodem imel veselja do vratolomnega hribolazanja; vendar na naš 900 m visoki Radl stopam vsikdar s čustvom hrepenjenja, da bi že skoraj dospel na vrh in užival razgled lepe Srednje Štajerske do — Gradca. Nekako priljubi se Radl vsakemu, ki ga pozna, že radi razgleda in ker mu krasiti hrbot cerkev sv. Pankracijja, remšniška podružnica. Dasi precej strm, je vendarle Radl rodotiven. Ravno največji in najbolj bogati kmetje naše župnije leže na tem hribu.

Pred leti so kmetovali na Radlu, tako bolj proti vrhu že, Stepovi. Niso se prištevali pravim gruntarjem, ampak tako med srednje: z 10 repi goveje živine, nekaj ovc, 2 konja, pa še tudi kaj suhih zlatih in srebrnih kebrov so premogli pri hiši, seve za morebitne čase slabe letine. Hišo so imeli pa leseno kot vsak trezno misleč hribovec. Vsega je bilo pri hramu, le žalibog, podprt je bil samo na treh vogilih, ki jih je mogočno držala na kvišku skrbna gospodinja Treza. Cetrtega pa je pred leti spustil rajni gospodar, Stepov Miha, in se umaknil za par sto metrov niže k sv. Jurju.

Lep je bil Stepov dom, še lično urejen vrt ga je krasil in vsakdar je stopal z veseljem mimo. Nekako posebno privlačno moč pa je imela Stepova hiša za oči remšniških fantov, ker se je sukala v njej in okrog nje, po sodbi domačih izvedencev v celi župniji najlepša — Stepova Vančka. Bila je redkost naših hribov: vitke, velike postave, nežno rudečega obraza in milega, prikljivjega pogleda. Za vsakega je imela prijazno besedo. Nagnila je pri srečanju glavo nekoliko na stran in tako v srce segajoče pogledala, da je še celo marsikateremu hladnokrvnežu postal toplo. Planinka Vančka, Trezin ponos, bila je pri vsej

uljudnosti zbirljiva glede fantov. Vsakega ženina je položila v rešeto kritike in ga rešetal tako dolgo, dokler ni padel skozi luknjice, pa ne s košarico, ampak kar s celim košem slabosti in hib. Marsikatero samko-moško slone, dasi je bilo premožno, je še le zvedelo pri Stepovih: da ni za na voz, ne za gare, še manj pa za pred oltar. Propali ženini so se jezili nad bato nevesto: stara Stepovka se je tolažila, da je še vedno čas, le Vančka sama je menila drugače, ker njeno srce je že davno volilo. Oklepalo se je že nekdaj s plamenom otroške, sedaj pa cvetoče dekliške ljubezni, domačega rejenga — Joška.

Joško in Vančka sta vzrastla skupno kot brat in sestra. Kje da je Jošku tekla pravzaprav zibelka, si ni mogel domisliti noben Remšničan? So pač imeli g. župnik v krstnih bukvah zapisano neko ogrsko ime, ki pač ni šlo v planinska ušesa. Bodti tudi nam dovolj: Joško je bil nekje iz Ogrskega. Mati mu je umrla, ko je zagledal luč sveta, oče pa po treh letih. Njega in še dve starejši sestri so poslali v očetovo domovino na Remšnik in jih porazdelili kot sirote med usmiljene ljude.

Tako je prišel Joško kot 3leten otrok na Steponino, kjer je ravno tukaj skušala kobacati po vseh štirih edinka Vančka. Ni se mu godilo slabo, imeli so ž njim siroto usmiljenje. Rastel je skupaj z Vančko, jedel ž njo in se igral. Pozabil je na lastnega očeta in kmalu sta mu bila Stepov gospodar in gospodinja oče in mati. Se celo v šolo so ga dali, dobrota, ki jo vživa malokateri rejenc. O, koliko je znal na paši pripovedovati Vančki, kaj da se vsega uči v šoli. In ko mu je sledila tudi ona čez 2 leti na poti v šolo, je znašla že nekaj pisati, krščanskega nauka pa toliko kot on.

Sedaj, v šoli še le je spoznal Joško, da mu Vančka ni sestra, ker so klicali njo Step, njega pa Holler. Pa rad jo je imel kljub temu spoznanju. Vsi drugi nagažljivi paglavci so ga zmerjali: „Pisker ti ogrski“, Vančka pa ga je vedno le klicala: „Joško“.

Ko je pa ostaval šolsko klop, najeli so pri Stepovih drugega pastirja, Joško pa je jel opravljati vole ter tu in tam vozil tudi s konji. Vzrastel je v kreplega mladeniča in vsakdo je Stepu zavidal, da je zadel tako terno s svojim rejencem, ki je bil skrben in delaven kot malokateri sin. Letnega plačila mu niso dajali, pa ga tudi zahteval ni. Gospodar je bil pač mnrena: Naj ostane pri hiši, dokler mu drago, če se bode pa hotel kam priženiti, pa ga tudi ne bode odustupili praznih rok.

Posebno pa je čislala Joška Vančka, ker je znal tako lepo peti, med košci pa je ukal kot nobeden drug. Vsako nedeljo in praznik mu je pripela lastnoročno na prsi šopek; njemu podarjeni rožmarin se je držal tako moško pokonč in se na lahno tresel pri hoji. — Joško pa je bil tudi duša, ki ni štedil groša, še krome ne. Kadarkoli se je vrnil iz sejma ali božje poti, ni pozabil Vančko. Oče in mati sta pa z notranjo zadovoljnostjo in veseljem sledila tej nežni naklonjenosti med rejencem in hčerjo, ljubila sta obo kot otroka.

Res lepo in krščansko-vzgledno življenje je vladalo na Stepovini. Joško, že konjar, stopal je v 20. leto, Vančka pa v 18., ko je segla v srečno Stepovo družino žena gorja in s smrtno roko podrla podporni steber — gospodarja in očeta. Velika je bila žalost, prvi briški udarec na tako srečnem in mirnem domu. Vančka je plakala, da so se jej rudeče obrobile oči, pa tudi Joška je tako grabilo za srce, da še vrvl ni mogel držati, ko so spuščali v hladni grob njemu takoj dragega krušnega očeta.

(Dalje prihodnjič.)

Trgovec s prašiči za časopisje. Peščanski list „Egyertes“ je prišel v take gmotne težave, da je imel v kratkem nehati izhajati. Pred kratkim pa se je v uredništvu nenadoma pojavil rešitelj v osebi bogatega trgovca s prašiči, Bimbota. Mož je izjavil, da on in njegova družina čitajo „Egyertes“ že 50 let in vso svojo vednost zahvaljujejo njemu. Zato ne more dopustiti, da bi list propadel in ga hoče denarno podpirati. Ko bi le bilo na svetu kaj več tako hvaležnih čitateljev!

Smola. Mornar, ki vidi, da se bo moral z lajjo potopiti: „Ti šment, da se mora ravno danes potopiti, ko bi bili za kosilo pečeni piščanci!“

Zuganje. „Če boste še enkrat tako prijazni, da mi daste zaušnico, bom jaz tako prijazen, da Vas grem tožiti!“

V gostilni. Natakar: „Imate 5 vrčkov piva, 2 smodki in juho . . . , je-li bila goveja ali svijnska?“ — Gost: „Jaz ne vem — 4 muhe so bile notri!“

Vestno. Stotnik: „Danes Vas ne bom preklinjal, ker je nedelja, ampak jutri naj Vas vrag vzame!“

Drug drugemu. Zagovornik svojemu varovancu, katerega je prav slabo zagovarjal: „Med obravnavo ste se mi prav smilili!“ — „Vi pa meni, gospod doktor!“

Hud ukor. Profesor: „Taki ste študentje! Za vse ste, samo za nič ne!“

Gosposka hruška. Gospod: „Ta hruška bo toliko imela, da ne boste imeli kam spraviti!“ — Kmet: „Bom vesel, če jih bo 3 do 4 koše. Zato ji pravimo gosposka hruška“. — Gospod: „Sadje ima res dobro, ali jo zato tako imenujete?“ — Kmet: „O ne, le zato ji tako pravimo, ker dela kakor gospoda: veliko obeta, pa malo da!“

Pri vojakih. Poročnik: „Kaj se tako smešno držite, enoletnik?“ — „Vesel sem, gospod poročnik!“ — Poročnik: „To Vam prepovem; Vi smete k večjemu biti zadovoljen!“

Hočete li
krmo hitro pariti in ob enem z isto kurjavo ravno toliko vode segreti, ali pa uporabljati parilnik tudi za kuhanje žganja, potem kupite edino-le novi, večkrat patentovani izvirni brzoparilnik „Alfa“ iz najboljše železne pločevine, patentovano kurjavo, patentovano okroglo varnostno zaklopnicu in obešajočo mečkalnico.

Ilustrovani cenik brezplačno.

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpoložljivalnice“

J. N. Šoštarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5

Ostanki raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 8/60, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor drug se dobijo tudi ostanki cajga, kambrika, levantina, pisanega platna in parhenta. Ostanki so v dolgosti od 2–7 m. Naročila nad 20 kron se pošljajo franko. Zamenjava dovoljena. 680

Znano je, da se kupuje

pri staroznani domači zanesljivi veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro: Sukneno blago (štef) za moške in dečke, Novomedno volno za ženske in dekleta, Najnovozje perilno blago za obleke in bluze, Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače Blago za pesteljo, za rjuhe brez šiva in matrace, Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske, Predpasnike veliki izbir za prati in s črnega atlasa, Zmraje novosti robcev iz svile in za prati, kakor vse vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko doseže po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje

580

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gosposka ulica št. 10.

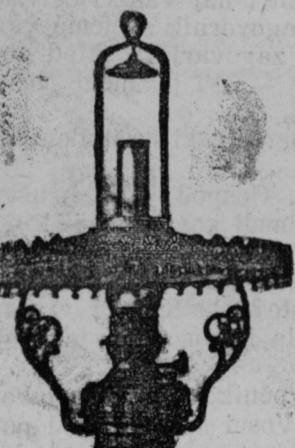
Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlična in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalsentne. Povrzoč voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcela.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2·60 in
po 1 liter á K 4·80.

Pridobivajte nove naročnike!

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Franc Pleteršek, zaloga pohištva Maribor, Koroska cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, metne iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divate, vložke, matrače, stole in ogledala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki edjemalc zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo 61 kupuj pri Slovencu.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Nevyork
najkraj. in najhit. vožja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Amerike in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

koncev. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane go-stilne „Figabirt“. 375

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR

Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje proti rdečici je izvorno zdravilo. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje škatla na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenica 1 K.

Gospod A. H., Sv. Križ piše:

Hvala Vam za pripisano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gozpod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

Nadalje priporočam:

Kapljice za žledečni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobih in udih. Cena 1 K.

F. Prull mestna lekarna pri o. kr. orlu MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavnictv.

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14 priporoča svoje tehnicne. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798 Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnic in užit.

Pozor! Svoji k svojim Pozor!

Nova slovenska manufakturana trgovina v Ptaju!

Cjenjenemu občinstvu dajem uljedno na znanje, da sem odprl 2. avg. t. l. novo manufakturino trgovino v Ptaju tik pošte. Nudil budem cenj. odjemalcem samo novo blago, kakor veliko izbir modernih štوفov za moške in ženske obleke, hlačevine, satene, druge, ripse, vsakovrstnega pisanega in belega platna za perilo. Nadalje naznam tudi cenj. odjemalcem, da dobim za jesen in zimo samo nove lodne za moške, ter „damentuhe“ za ženske obleke, porhate vsake vrste, štrukne robe, srajce itd.

Dobilu se bode pri meni tudi gotovo perilo in sicer razne moške srajce, spodnje hlače, evratnike, manšete, kravate kakor tudi fine klotaste in drukane odeje, koniske koče, dežike in sploh vse, kar spada v manufakturino trgovino. — Postrežba bo točna in solidna. Za obilen obisk se priporoča narodni trgovec

Alojz Brencič.

952

Naznanilo.

V času od 17. do 22. novembra 1913 se vrši na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru tečaj za reje živine.

Ta tečaj ima namen, kmečkim posestnikom, njihovim sinom, ozir. uslužencem v kratkih potezah in poljudni obliki podati nauke o krmljenju, oskrbi in reji goveje živine. Pouk je teoretičen in praktičen. V glavnem se bo oziralo pri podku na razmere, ki vladajo v krajih, ker prevljuje vino in sadjereja.

Število udeležencev tečaja se določi na 30.

Udeleženci živinorejskega tečaja lahko dobe z ozirom na sredstva, ki so na razpolago, podpore dnevno 2 K. Ako hočejo biti udeleženci deležni podpor, morajo navesti v prošnji sledeče, in si dati to tudi od župana potrditi:

1. da so sami potrebeni posestniki;
2. sinovi oziroma usluženci posestnikov.

To potrdilo se mora že pri naznanilu k tečaju priložiti in sicer z navedbo prosilčeve starosti:

Udeleženci, ki ne rabijo podpore, naj to v naznanilu posebej navedejo.

Tečaj obsega vsak dan 3 ure teoretičnega in 2 ure praktičnega poduka.

Učni jezik je nemški.

Naznanila se naj vpošljejo do 9. novembra na podpisano ravnateljstvo.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

1221

E 218/13

8

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Sevnici, zastopane po g. c. kr. notarju M. Korber v Sevnici, bo dne

24. novembra 1913 dopoldne ob 9. uri na lieu mesta na Rožnem pri hiši potem v Haselbahu

dražba zemljišč I. vl. št. 108, II. 109, III. 110 k. o. Rožno IV. 17, V. 73, VI. 197, VII. 195 k. o. Haselbah obstoječe iz ad I 3 njiv, II. 1 hiše in 1 hleva, III. 1 pašnika, 2 travnikov, 1 njive in 1 hoste, IV. 4 njiv, 1 hoste, 1 hiše in 2 travnikov, V. 3 njiv, 2 host in 1 pašnika, VI. 3 travnikov, 1 njive in 1 hoste, VII. 1 njive v skupni izmeri I. 49 a, 16 m², II. 16 a 98 m², III. 1 ha, 62 a 74 m², IV. 3 ha, 39 a, 8 m², V. 1 ha, 49 a, 48 m², VI. 2 ha, 53 a, 11 m², VII. 32 a 49 m².

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi je določena vrednost na I. 344 K 12 h, II. 895 K, III. 661 K 40 h, IV. 761 K 36 h, V. 1502 K 09 h, VI. 854 K 90 h, VII. 324 K 40 h.

Najmanjši ponudek znaša I. 230 K, II. 597 K, III. 442 K, IV. 509 K, V. 1002 K, VI. 570 K, VII. 217 K; pod tem zneskom se ne prodaje.

Prodajajo se posamezne parcele ali parcelne skupine oziroma posamezni vložki.

C. kr. okrajna sodnija v Sevnici, odd. II., dne 15. septembra 1913.

1218

Nagrobni spomeniki!

Častni duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča svojo bogato zalogu kamnoseškega dela, kot nagrobnih spomenikov v najlepših izpeljavi iz marmorja, granita itd.

Franc Koban,

kamnosek, Rače (Kranichsfeld) Štajersko. 888

Najboljši ja

:: kristalni sladkor ::

razposilja

Ferd. Hartinger, Maribor, Tegethoffova c. 29.

obrestuje hranilne
blage po

5%/
od dne vloge do dne vzdiga

Prosim le Palma-podpetnik! je naj-trpežnejši izmed vseh.

Franc Korošec

trgovina z železom in mešanim blagom
v Gor. Radgoni.

Priporoča slavemu občinstvu svojo veliko zalogu železnih nagrobnih križev z zlatimi napisimi in z podstavki; bakrene in železne matričarske kotle, štedilnike, traverze in drugo železje, orodje in posode. Stroje za krmno in šivanje, kolesa (bicikelne) in vse dele za iste. Deske, late, štafelne itd.

umetna gnojila od c. kr. kmet. družbe v Gradcu. Zalogacementnih cevi, kerit in drugo. Zaloga vsake vrste opeke, iz sloven. križevske pekarni, ki se vsak dan dobri. Vsak pondeljek skozi celo leto sveže apno, za kovače najboljši koks, oglje in „ostrauer“ premog, tudi svitli premog v vel. kosih za kurjavo.

Kdor ljubi dobro kavo,

uporablja kot pridatek pravi zagrebški :Franck: z kavinim mlincem.

Z njim pridobi kava mnogo na slastnem okusu ter fini vonjavi.

Njegova nadaljnja dragocena prednost je velika izdatnost.

4 em 45/25.616

Pozlatar in cerkveni popravljalec

prevzame popravo, kakor tudi napravo novih cerkvenih oprav in potrebščin: oltarjev, prižnic, križevih potov, okvirjev za podobe itd. Strokovna izpeljava po solidnem slogu ozirajo se strogo na starinsko in umetniško vrednost.

Nizke cene! 1125 Najboljše reference.
H. Fehsler, Gradec, Sackstrasse 24.

Vsled velikega uvoza sem v stanu razposiljati in prodajati zelo pilihujene kavine vrste kakor:

Santos 1 kg surovo po K 2:80, žgano K 3:20; Santos-prima, surovo po K 3:—, žgano K 3:40; Central-Amerika, surovo po K 3:40, žgano (mehano) K 4:—; Portoriko ali Ceylon, surovo K 4:—, žgano (mehano) K 4:80. Pri 5 kg poštni zabol. (postkoli). Trgovina s kolonialnim blagom

Silv. Fontana ml., Maribor
Tegethoffova ulica.

Vse šolske potrebščine za ljudske šole kakor:

svinčniki, peresa, peresniki, radirke, kamenčki, gobice, raznovrstni pisalni in risalni papir, barve, črnila, tuš, gumi, ravnila, torbice za šolarje, škatljice za peresa, kreda itd. se dobivajo v najboljši kakovosti in po najnižji ceni pri

186

Goričar & Leskovšek v Celju.

Lastna zaloga ljudsko-šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov in vseh tiskovin za urade.

Na debele!

Na drobne!

Mihail Cimerman

najnovejši narodni trgovec v Ljutomeru.

365 dni jele 1 dan

To dokaze — kdor zna misliti — s tem, da kupuje izključno pri narodnih trgovcih. Vsi letni časi najdejo v tej najnovejši trgovini za narod vse najboljše in po najnižjih cenah.

Osobito sedaj je zaloga krasnega zimskega blaga velika. 1191 Pridite in zadovoljni boste!

Naznanjam

slavnemu občinstvu, da sem prevzel s 1. oktobrom t. l. gostilno od g. Žuža poprej Baznič v Žalcu.

Postregel boste cerjene goste z dobrim vino, pivom, toplimi in mrzlimi jedili v zadovoljnost.

Nadaljnje tudi urarsko obrt kakor do sedaj. Imam veliko zaloge vsakovrstnih ur po najnižjih cenah.

Z mnogobrojna naročila in obisk se priporoča

Josip Rojc,

1232 urar in gostilničar v Žalcu.

Na grobne križe

1167

Kamenite podstavke za nagrobne križe, nagrobne križe, nagrobne svetiljke, vsakovrstne peči, navadne, preproste, pa najnovejše do najfinjejših izpeljav. tudi trajno goreče, štedilnike, kotle za žganje in pičo kuhati, slamoreznice, reporeznice, robkarice za kruzo, sadne mline in stiskalnice za grozdje, umetna gnojila in vsakovrstno železniarsko blago, priporoča po najnižjih cenah na debele in drobno

veletrgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje.

Kdor ni svojega denarja sovražnik

naj ne pozabi na velikansko trgovsko hišo Josip Druškovič, Slov. Gradec z najnovejšim zimskim blagom, tudi cenejše kakor v vsaki drugi trgovini.

Ljudska hraničica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga z neomejeno zavezo v lastni hiši

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta štev. 9

prvo nadstropje

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Postrežba poštena.

Potrudit se
obiskati domačega in narodnega trgovca

Fr. Lenarta v Ptiju

ki priprema časaj, občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novo-
dočega vsakevnatega mednega blaga za moške in ženske obleke,
kakor tudi razne platne za življenje in posteljno perilo.

Nadalje priprema

za jesen in zimo različne nove perilate, novo hlačevino, nove koce
in edaje, nove štrikane robe in srajce, tepihe, dešnike, kravate,
manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega
blaga za oblačila.

Za mnogoštivalen obisk se pripravi

Franc Lenart.

983

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.Trgovina s šperiranim
blagom

Slovenci! Zavedajte se!

Trgovina z moke in da-
želnimi pridelki**J. Ravnikar**

Celje

Graška ulica štev. 21.

Vedno svetana kava

Na drobno in na debelo!

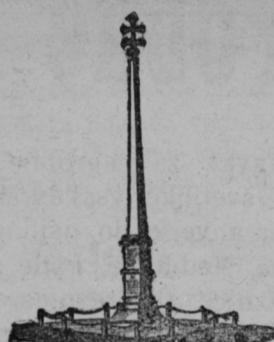
Zaloga rudniških voda

Bolezen pri svinjah

pomeni za vsakega svinjerejca veli-
ko izgubo.

Svinjereja je le
tedaj dobitkonos-
na, če nobena
živil ne zbolí.

Najuspošnejše
sredstvo za obram-
bo in ozdravljenje
vseh svinjskih
kužnih bolezni so
Obeliskove svin-
ske kapljice,
borne kapljice vedno doma. Steklenica a eno krono. Deset
steklenje 8 K. Paziti je treba na varnostno znamko „Ob-
elisk“ in ime „Sussanol“. Vse druge preparate se naj kot
manjvredne odločno zavrne.

„Sussanol“, ki
so se že nad 50
let dobro obnese. Neštevilno zahvalnih in priporočilnih pisem, dokazuje izborni učinek tega izvrstne
ga sredstva. Vsak svinjerejec bi moral imeti te iz-
orne kapljice vedno doma. Steklenica a eno krono. Deset
steklenje 8 K. Paziti je treba na varnostno znamko „Ob-
elisk“ in ime „Sussanol“. Vse druge preparate se naj kot
manjvredne odločno zavrne.

Glavna zaloga v Mariboru: Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“
W. A. König, Tegetthofova cesta 1 (nasproti franciškanski
cerkvi).

Edina izdelovalnica:

Lekarna „Pri obelisku“, Mr. Viktor Hauser,
Celovec, Kardinalni trg (Koroško). 1102

Za njive in travnike, za sadje, ze-
lenjad, za žito, vinograd, moraš
žlindre pridat.

Tomaževa žlindra

zvezne znamkeje priznano najboljša in poceni, fosforinato kislo
gnojilo za jesensko setev.

Gotov učinek! **Bogat donesek!**
Pozor!

Tomaževa žlindra zvezne znamke se prodaja le v
plombiranih, z zvezdo zaznamovanih vrečah. Za
vsebino fosforove kisline, ki je na vrečah označena
se da popolno jamstvo.

Zalogo zvezne znamke ima veletrgovina »Merkur«
Peter Majdič, Celje. Naročila na debelo
in na drobno se takoj izvršujejo. 1019

Dr. Rihard Bergmann

ordinira slej kot prej v Žalcu št. 40.

Zaloga pohistva.

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr.
z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.

Pedružnica v Ptiju, Čarnitzova ulica. 771

S rejemajo se stavbene mizarske dela. Nizke cene.

Karol Kocijančič,

umetni kamnosek-podobar,

izdeluje oltarje, prižnice, krstne kamne, podobe, grobišča in mauzoleje.

Velika zaloga gotovih spomenikov po pri-

znanu nizkih cenah.

Maribor :: Silerjeva ulica štev.

Med. dr. A. Kunst

distriktni in zobozdravnik

naznanja, da ordinira od 30. septembra na-
prej v Žalcu v hiši g. trgovca Vodenik-a

nasproti cerkvi.

1153

Žalec, dne 24. septembra 1913.

Kdor svoj želodec ljubi,

ne pije drugega, kakor

želodčni liker

894-3

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestajojo: **naredne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%.** Obresti se
pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega. Hranilne knjižice se sprejemajo kot govor denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za malaganje pa pošti so pošt. hran. poroč. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti popularni varnosti po 5%, na vknjižbo spleh po 5 1/4%, na vknjižbo in
porečte po 5 1/4%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgevje pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi getovič stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 krov. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnici brezplačno, stenaka plača le kolekto.

Uradna ure se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsake sobote od 8. do 12. ure dopoldne izvzemati prazniki. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do
12. ure depoldne in od 8. do 6. ure popoldne.

Stolna ulica štev. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).